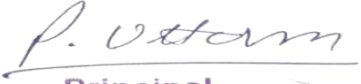

अभ्यासक्रमाचे वार्षिक नियोजन सत्र २०२३-२४

वर्ग व तुकडी : बी.ए.भाग -१, सत्र -१ विषय: अर्थशास्त्र, पेपर:सूक्ष्म अर्थशास्त्राचे सिद्धांत भाग -१

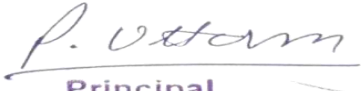
अं. क्रं.	अभ्यासक्रमाचे घटक आणि उपघटक	नियोजन		
		अपेक्षित तास	अपेक्षित कालावधी	
			पासुन	पर्यंत
१	यूनिट क्रं.- १ अर्थशास्त्राची ओळख अर्थशास्त्राची व्याख्या स्वरूप व व्याप्ती, अर्थशास्त्राच्या अभ्यासपध्दती आगमन व निगमन, सुष्म अर्थशास्त्र व स्थूल अर्थशास्त्र, आर्थिक नियम व मर्यादा	२२	०१ जुलै २०२३	३१ जुलै २०२३
२	यूनिट क्रं.- २ मागणी व पुरवठा मागणीचे निर्धारक घटक, मागणीचा नियम, गिफेन वस्तु, मागणीच्या लवचिकतेचे प्रकार व महत्व, पुरवठा नियम व पुरवठा वक्र,	२३	०१ ऑगस्ट २०२३	३१ ऑगस्ट २०२३
३	यूनिट क्रं.- ३ उपभोगत्याची वर्तणूक मागणीचा उपयोगिता दुष्टीकोण, तटस्थता वक्र विश्लेषण, एंजल वक्र व उपभोगत्याचे संतोषाधिक्य,	२१	०१ सप्टेंबर २०२३	३१ सप्टेंबर २०२३
४	यूनिट क्रं.- ४ उत्पादन कार्य उत्पादनाचा अर्थ, उत्पादनाची साधने, उत्पादनाचे प्रत्याय, बदलत्या प्रमाणाचा नियम, समउत्पत्ती वक्र, उत्पादनातील बचती	२०	०१ ऑक्टोबर २०२३	३० ऑक्टोबर २०२३

 Principal
 Shri Saibaba Lok Prabodhan
 Arts College, Wadner
 Distt Wardha

अभ्यासक्रमाचे वार्षिक नियोजन सत्र २०२३-२४

वर्ग व तुकडी :बी.ए.१,सत्र-०२ विषय:अर्थशास्त्र, पेपर :सूक्ष्म अर्थशास्त्राचे सिद्धांत भाग -२

अं. क्रं.	अभ्यासक्रमाचे घटक आणि उपघटक	नियोजन		
		अपेक्षित तास	अपेक्षित कालावधी	
			पासुन	पर्यंत
१	यूनिट क्रं.- १ व्यय आणि प्राप्ती विश्लेषण उत्पादन व्यय, प्राप्ती, समविच्छेदनबिंदु विश्लेषण,पेढीचे संतुलन व विस्तारपथ	२१	०१ डिसेंबर २०२३	३१ डिसेंबर २०२३
२	यूनिट क्रं.- २ बाजारपेठेची संरचना आणि पूर्ण स्पर्धेची बाजारपेठ बाजारपेठेची संरचना पूर्ण स्पर्धेची बाजारपेठ	२२	०१ जानेवारी २०२४	३१ जानेवारी २०२४
३	यूनिट क्रं.- ३ एकाधिकार आणि अपूर्ण स्पर्धेची बाजारपेठ एकाधिकार व किंमत निश्चीती व मूल्यविभेदन, एकाधिकारयुक्त स्पधेत किंमत निश्चीती, अल्पाधिकारात किंमत निश्चीती	१९	०१ फेब्रुवारी २०२४	२९ फेब्रुवारी २०२४
४	यूनिट क्रं.- ४ घटकांचे मूल्य निर्धारण आणि अर्थशास्त्राची आकडेवारी उत्पादनाचे घटक, वितरणाचे सिंध्दात,भाटकाचे सिंध्दात,मजुरीचे सिंध्दात,	२१	०१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२४
५	व्याजाचे सिंध्दात, लाभाचे सिंध्दात, साख्खिकीय अर्थशास्त्र	२१	०१ एप्रिल २०२४	३०एप्रिल २०२४

 Principal
 Shri Saibaba Lok Prabodhan
 Arts College, Wadner
 Distt Wardha

अभ्यासक्रमाचे वार्षिक नियोजन सत्र २०२३-२४

वर्ग व तुकडी : बी.ए. २, सत्र-३ विषय : अर्थशास्त्र, पेपर : स्थूल अर्थशास्त्राचे सिद्धांत भाग -१

अं. क्र.	अभ्यासक्रमाचे घटक+उपघटक	नियोजन		
		अपेक्षित तास	अपेक्षित कालावधी	
			पासुन	पर्यंत
१	यूनिट क्र.- १ स्थूल अर्थशास्त्राची ओळख स्थूल अर्थशास्त्राची व्याख्या, स्वरूप, वैशिष्ट्ये व्दि, त्री व चतुः क्षेत्रिय अर्थव्यस्थेत उत्पनाचा चक्रिय प्रवाह	२२	०१ जुलै २०२३	३१ जुलै २०२३
२	यूनिट क्र.- २ राष्ट्रीय उत्पन्न राष्ट्रीय उत्पन्नाच्या संकल्पना, पध्दती, अडचणी, राष्ट्रीय उत्पन्नाच्या पध्दती राष्ट्रीय उत्पन्न मोजण्यात येणाऱ्या अडचणी, राष्ट्रीय उत्पन्न विश्लेषणाचे महत्व एकूण गुंतवणूक, अवमूल्यनाचे गुण व दोष	२१	०१ ऑगस्ट २०२३	३१ ऑगस्ट २०२३
३	यूनिट क्र.- ३ मुद्रा आणि मुद्रेचे मूल्य मुद्रेची व्याख्या, कार्य आणि प्रकार मुद्रा मूल्याचे सिद्धांत, स्फीति, अपस्फीति, संस्फीति, विस्फीती मौद्रिक धोरण आणि राजकोषिय धोरण	२०	०१ सप्टेंबर २०२३	३१ सप्टेंबर २०२३
४	यूनिट क्र.- ४ उत्पादन आणि रोजगार 'से' चा बाजार नियम व लार्ड केन्सचे आक्षेप उपभोग फलन, गुणक तत्व, गुंतवणूक फलन	२२	०१ ऑक्टोबर २०२३	३० ऑक्टोबर २०२३

P. Uttam
Principal
Shri Saibaba Lok Prabodhan
Arts College, Wadner
Distt Wardha

अभ्यासक्रमाचे वार्षिक नियोजन सत्र २०२३-२४

वर्ग व तुकडी : बी.ए.२,सत्र-४ विषय : अर्थशास्त्र, पेपर : स्थूल अर्थशास्त्राचे सिद्धांत भाग -२

अं. क्रं.	अभ्यासक्रमाचे घटक + उपघटक	नियोजन		
		अपेक्षित तास	अपेक्षित कालावधी	
			पासुन	पर्यंत
१	यूनिट क्रं.- १ व्यापारी आणि केंद्रीय अधिकोष अधिकोषाची उत्क्रांती व अर्थ अधिकोषाचे राष्ट्रीयकरण व प्रगती सुदृढ अधिकोषनाची तत्वे व्यापारी अधिकोषाची प्रत्यय निर्मिती व मर्यादा रोखं राखीव प्रमाण, ताळेबंद पत्रक , केंद्रीय अधिकोष व प्रत्यय नियंत्रण	२२	०१ डिसेंबर २०२३	३१ डिसेंबर २०२३
२	यूनिट क्रं.-२ रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया. रिझर्व्ह बँक : अर्थ,उदीष्टे व कार्य रिझर्व्ह बँकचे मौद्रिक धोरण आधुनिक अधिकोषन पध्दती	२३	०१ जानेवारी २०२४	३१ जानेवारी २०२४
३	यूनिट क्रं.- ३ वित्तीय बाजारपेठ भारतीय मुद्रा बाजार वित्तीय बाजारपेठा भांडवल बाजार	२०	०१ फेब्रुवारी २०२४	२९ फेब्रुवारी २०२४
४	यूनिट क्रं.- ३ स्वास्थ्य अर्थशास्त्र आणि अर्थशास्त्रीय सांख्यिकी	२३	०१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२४
५	स्वास्थ्य अर्थशास्त्र अपकिरण प्रमाप विचलन	२१	०१ एप्रिल २०२४	३०एप्रिल २०२४

P. Uttam
Principal
Shri Saibaba Lok Prabodhan
Arts College, Wadner
Distt Wardha

अभ्यासक्रमाचे वार्षिक नियोजन सत्र २०२३-२४

वर्ग व तुकडी : बी.ए.३, सत्र-५ विषय : अर्थशास्त्र, पेपर : भारतीय अर्थव्यवस्था भाग -१

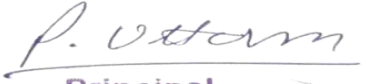
अं. क्रं.	अभ्यासक्रमाचे घटक + उपघटक	नियोजन		
		अपेक्षित तास	अपेक्षित कालावधी	
			पासुन	पर्यंत
१	यूनिट क्रं.- १ भारतीय अर्थव्यवस्थेचे स्वरूप व प्रकार भांडवलशाही, समाजवादी व मिश्र अर्थव्यवस्था भारतीय अर्थव्यवस्थेची मूलभूत लक्षणे लोकसंख्या, शहरीकरण व स्थानांतरण भारताचे उत्पन्न महाराष्ट्र राज्याच्या आर्थिक व्यवस्थेची मूलभूत वैशिष्ट्ये	२४	०१ जुलै २०२३	३१ जुलै २०२३
२	यूनिट क्रं.-२ शेती भारतीय शेतीचे स्वरूप व महत्व शेतीविषयक सुधारणा, सिंचन, हरितक्रांती शेतमालाच्या किमंतीबाबत धोरण, कृषि बाजारपेठ, शेतीविषयक प्रत्यय, करार शेती, सामुदायिक शेती पशुचा विमा, शेतीविषयक पेचप्रसंग	२२	०१ ऑगस्ट २०२३	३१ ऑगस्ट २०२३
३	यूनिट क्रं.- ३ उद्योग आर्थिक विकासात उद्योगाची गरज, महत्व व भूमिका कुटीर, लघु व मोठे उद्योग खाजगी व सार्वजनिक उद्योगाची भूमिका निर्गुतवणुकीची संकल्पना, सरकारी व खाजगी क्षेत्राची भागीदारी भारताचे औद्योगिक धोरण खाजगीकरण, उदारीकरण व जागतिकीकरण	२२	०१ सप्टेंबर २०२३	३१ सप्टेंबर २०२३
४	यूनिट क्रं.- ४ रोजगारी आणि दारिद्र्य संघटित व असंघटित क्षेत्रातील रोजगारी भारतातील बेरोजगारीचा अर्थ, प्रकार, कारणे व समस्या भारतातील मजूर समस्या, बालमजुर आणि श्रमिकाचे शोषण, दारिद्र्याची संकल्पना, दारिद्र्याची संकल्पना दुष्टचक्र, ग्रामीण व शहरी विभागाकरिता दारिद्र्य निर्मूलनाचा कार्यक्रम	२२	०१ ऑक्टोबर २०२३	३० ऑक्टोबर २०२३

P. Uttam
Principal
Shri Saibaba Lok Prabodhan
Arts College, Wadner
Distt Wardha

अभ्यासक्रमाचे वार्षिक नियोजन सत्र २०२३-२४

वर्ग व तुकडी : बी.ए. ३, सत्र- ६, विषय : अर्थशास्त्र, पेपर : भारतीय अर्थव्यवस्था भाग -२

अं. क्रं.	अभ्यासक्रमाचे घटक + उपघटक	नियोजन		
		अपेक्षित तास	अपेक्षित कालावधी	
			पासुन	पर्यंत
१	यूनिट क्रं.- १ आर्थिक विकास व आर्थिक वृद्धी आर्थिक विकासाचा अर्थ, व्याख्या व परिणाम करणारे घटक सक्षम विकास, आर्थिक व मानवी विकास लिंग विकास निर्देशांक, गरीबी निर्देशांक सर्व समावेशक विकास	२२	०१ डिसेंबर २०२३	३१ डिसेंबर २०२३
२	यूनिट क्रं.-२ नियोजन आणि योजना आर्थिक नियोजन, भारतातीलपंचवार्षिक योजना, नीती आयोग, भारतातील प्रादेशिक नियोजन, विशेष आर्थिक क्षेत्र, नवीन आर्थिक सुधारणा	२३	०१ जानेवारी २०२४	३१ जानेवारी २०२४
३	यूनिट क्रं.- ३ राजस्व राजस्वाचा अर्थ व व्याप्ती, सार्वजनिक उत्पनाचे स्रोत, करारोपण, कराचे वर्गीकरण, कराचा आघात व कराचा भार, भारतीय कर प्रणालीची वैशिष्ट्ये वस्तु व सेवा कर, सार्वजनिक कर्ज अंदाजपत्रक, १४ वा वित्त आयोग	१९	०१ फेब्रुवारी २०२४	२९ फेब्रुवारी २०२४
४	यूनिट क्रं.- ४ रोजगारी आणि दारिद्र्य भारताच्या विदेशी व्यापाराची दिशा व रचना इ. स. १९९१ पासून भारताचा बहुपक्षीय व व्दिपक्षीय व्यापार	२१	०१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२४
५	मुक्त व्यापाराचे धोरण, BRICS चा भारतीय अर्थव्यवस्थेवर परिणाम, शोधनशेष , बहुराष्ट्रीय निगम विदेशी थेट गुंतवणूकीची संकल्पना	१९	०१ एप्रिल २०२४	३० एप्रिल २०२४

Principal
Shri Saibaba Lok Prabodhan
Arts College, Wadner
Distt Wardha

Shri Saibaba Lok Prabodhan Arts College, Wadner

Department of English

Proposed Teaching Plan for Academic Year 2023-2024

B.A Part – II Compulsory English)

Name of Faculty: Asst. Prof. Sanjay A. Diwekar

B.A. Part – II, Sem – III		
Month	Periods	Teaching Items
16 Jun- 30 Jun	07	1.Introduction of Syllabus
01 Jul – 30 Jul	32	1.The Lottery Ticket. ---- (Prose) 2. The Three Questions ---- (Prose) 3. Water ---- (Prose) 4. With the Phographer ---- (Prose)
01 Aug- 30 Aug	32	1. Mallika Shrinivasan ---- (Personalities) 2. G.D. Naidu ---- (Personalities) 3.Akio Martio ---- (Personalities) 4.Guidance for Assignment Writing ---- (Assessment)
01 Sept-30 Sept	32	1. Yossouf ---- (Poem) 2.Lord Ullin’s Daughter ---- (Poem) 3.To India ---- (Poem) 4. When We Two Parted---- (Poem) 3. Unit Test ----- (Sept2022)
01 Oct-19 Oct	18	1.Precis Writing ----- (Grammar) 2.Voice ----- (Grammar) 3.Proverb ----- (Grammar) 4.Viva Voce ----- (Assessment) 5.Practice Exam ----- (Oct 2023) 6.Preparartion for University Examination

B.A. Part – II, Sem – IV

19 Nov- 30 Nov	18	1. The Last Salvation ---- (Prose) 2. Forgetting ---- (Prose) 3. Dimond Necklece ---- (Prose) 4. Lawly Road ---- (Prose)
01 Dec- 31 Dec	36	1. The Tiger and the Deer ---- (Poem) 2. Say Naught the Struggle Naught Availeth---- (Poem) 3. Polonius to Leartus---- (Poem) 4. Nature---- (Poem)
01 Jan – 31 Jan	36	1. Vijay Bhatkar ---- (Personalities) 2. Priya Paul---- (Personalities) 3. Steve Jobs---- (Personalities) 3. Guidance for Assignment Writing ---- (Assessment)
01 Feb- 28 Feb	34	1. Story Writing----- (Grammar) 2. Narration----- (Grammar) 3. Writing Email ----- (Grammar)
01 Mar – 31 Mar	36	1. Guidance for Assignment Writing ---- (Assessment) 2. Unit Test ----- (Mar 2024)
02 Apr -30 Apr	36	1. Viva Voce ----- (Assessment) 2. Practice Exam ----- (Apr 2024) 3. Preparation for University Examination

Principal

Principal
Shri Saikaba Lak Prabodhan
Arts College, Wadner

Shri Saibaba Lok Prabodhan Arts College, Wadner

Department of English

Proposed Teaching Plan for Academic Year 2023-2024

B.A Part – III Compulsory English)

Name of Faculty: Dr. Sanjay A. Diwekar

B.A. Part – III, Sem – V		
Month	Periods	Teaching Items
16 Jun- 30 Jun	07	1.Introduction of Syllabus
01 Jul – 30 Jul	18	1. Mother of a Traitor ---- (Prose) 2. Speeches of Parliament of the Religions---- (Prose)
01 Aug- 30 Aug	36	1. Whitening the Fence ---- (Prose) 2. Appro JRD ---- (Prose) 3.Guidance for Assignment Writing ---- (Assessment)
01 Sept-30 Sept	36	1. Dhirubhai Ambani ----(Personalities) 2.Kalpana Chawala ----(Personalities) 3. L..M. Thapar ----(Personalities) 3. Unit Test ----- (Sept2022)
01 Oct-19 Oct	36	1.Dirge (Poetry) 2. The Mountain and the Squirrel (Poetry) 3. Annabel Lee (Poetry) 4. A Lament (Poetry) 5.Essay Writing (Grammar and Composition) 6. Inventory Report (Grammar and Composition) 7.Tenses----- (Grammar and Composition) 8.Viva Voce -----(Assessment) 9.Practice Exam ----- (Oct 2023) 10.Preparartion for University Examination

B.A. Part – III, Sem – VI		
19 Nov- 30 Nov	36	1. After Twenty Years ---- (Prose) 2.The Gold Frame ---- (Prose) 3. The Bet ---- (Prose) 4.Work Being Solace ---- (Prose)
01 Dec- 31 Dec	36	1.Rahul Bajaj ----(Personalities) 2.G. R. Gopinath ----(Personalities) 3. Sabeer Bhatia ----(Personalities)
01 Jan – 31 Jan	36	1.Bangle Sellers ---- (Poetry) 2.The Soldier ---- (Poetry) 3. On His Blindness ---- (Poetry) 4. Invictus ---- (Poetry) 3. Guidance for Assignment Writing ---- (Assessment)
01 Feb- 28 Feb	34	1.Punctuation ----- (Grammar and Composition) 2. One Word Substitution----- (Grammar and Composition) 3. Newspaper Reports----- (Grammar and Composition) 2Drafting Advertisement ----- (Grammar and Composition)
01 Mar – 31Mar	36	1. Guidance for Assignment Writing ---- (Assessment) 2. Conversational Skills ----- (Step Up III) 3.Unit Test ----- (Mar 2024)
02Apr -30 Apr	18	1. Viva Voce ----- (Assessment) 2.Practice Exam ----- (Apr 2024) 3.Preparation for University Examination

Principal

 Principal
 Shri Saikaba Lak Prabodhan
 Arts College, Wadner

Shri Saibaba Lok Prabodhan Arts College, Wadner

Department of English

Proposed Teaching Plan for Academic Year 2023-2024

B.A Part – III (English Literature)

Name of Faculty: Asst. Prof. Sanjay A. Diwekar

B.A.Part – III Sem – V

Month	Periods	Teaching Items
16 Jun- 30 Jun	07	1. Introduction of Syllabus
01 Jul – 30 Jul	20	1. During Wind and Rain ----- (Poem) 2.A Prayer for my Daughter----- (Poem) 3.On Growing Old ----- (Poem) 4. Anthem for Doomed Youth----- (Poem) 5. The Listeners----- (Poem) 6. Funeral Blues----- (Poem) 7. Light Breaks Where No Sun Shines ----- (Poem)
01 Aug- 15 Aug	20	1. Bores ---- (Prose) 2. On Saying Please----- (Prose) 3. The Pleasure of Ignorance ----- (Prose) 4. On Travel by Train ----- (Prose)
15 Aug-30 Aug	20	1.The Mayor of Casterbridge----- (Novel)
01 Sept-30 Sept	20	1. Essay ---- (Prose Forms) 2. Short Story ---- (Prose Forms) 3. Biography ---- (Prose Forms) 4. Autobiography ---- (Prose Forms) 5. Fable ---- (Prose Forms) 6. Allegory ---- (Prose Forms) 7. Metafiction ---- (Prose Forms) 8. Unit Test ----- (Sept 2023)
01 Oct-19 Oct	12	1. Literary Terms ----- (Terms) 4. Viva Voce ----- (Assessment) 5. Practice Exam ----- (Oct 2023) 6. Preparation for University Examination

B.A.Part – III Sem – VI		
19 Nov- 30 Nov	10	1. Literary Terms 2. Kanthapura & An Exercise in Language Use ---- (Novel)
01 Dec- 31 Dec	20	1. Endless Time ---- (Poem) 2. The Souls Prayer ---- (Poem) 3. Near Hastings ---- (Poem) 4. Father Returning Home---- (Poem) 5. The Bus---- (Poem) 6. The Abandoned British Cemetery at Balasore---- (Poem) 7. Voice of the Unwanted Girl---- (Poem)
01 Jan – 31 Jan	20	1. Toasted English ---- (Short Story) 2. Lemon---- (Short Story) 3. The Lost Child---- (Short Story) 4. The Death of A Hero---- (Short Story)
01 Feb- 28 Feb	20	1. Literary Forms ---- (Literary Forms)
01 Mar – 31 Mar	20	1. Literary Terms ----- (Literary Terms) 2. Guidance for Assignment Writing ---- (Assessment) 3. Unit Test ----- (Mar 2024)
01 Apr -30 Apr	20	1. Viva Voce ----- (Assessment) 2. Practice Exam ----- (Apr 2024) 3. Preparation for University Examination

Principal

 Principal
 Shri Salkaba Lak Prabodhan
 Arts College, Wadner

Shri Saibaba Lok Prabodhan Arts College, Wadner, Dist. Wardha
Teaching Plan, Academic Year: 2023-2024
Department of English

Class:- B.A. I, Semester-I

Subject:- Compulsory English

Sr. No.	Name of Topic	Planning		
		Required Periods	Required Periods	
			From	To
1	Unit: I - Prose		01-07-2023	26-08-2023
	1. What We must Learn from the West	4		
	2. The Super Mom Mary Kom	4		
	3. The Naïve Friends	4		
	4. Fur	4		
2	Unit: II - Poetry		28-08-2023	15-09-2023
	1. Kali, the Mother	3		
	2. Don't Quit	3		
	3. In the Bazaars of Hyderabad	3		
	4. Walk by Moonlight	3		
3	Unit: III - Writing Skills		16-09-2023	30-09-2023
	A. Business Communication Part-I			
	1. Job Application, Resume Writing	4		
	2. Invitations (Formal & Informal), Complaint Letter	4		
	B. Skills based on the prescribed textbook	4		
4	Unit: IV - Language Study		03-10-2023	14-10-2023
	A. Parts of Speech, Articles	4		
	B. Vocabulary Building - Synonyms, Antonyms, Homonyms	4		
5	Internal Assessment/Test/Revision	16	16-10-2023	31-10-2023

Shri Saibaba Lok Prabodhan Arts College, Wadner, Dist. Wardha
Teaching Plan, Academic Year: 2023-2024
Department of English

Class:- B.A. I, Semester-I

Subject:- English Literature

Sr. No.	Name of Topic	Planning		
		Required Periods	Required Periods	
			From	To
1	Unit-I: Baground Reading and Literary Terms		01-07-2023	31-07-2023
	Section-A: Historical, Social and Cultural Background			
	1. Distinguishing features of the Elizabethan Age	3		
	2. Distinguishing features of the Jacobean Age	3		
	3. The Elizabethan Stage	3		
	4. Sources of Shakespeare's Plays	3		
	5. The University Wits	3		
	Section-B: Literary Terms	10		
2	Unit-II: Poetry		01-08-2023	26-08-2023
	1. Loving in Truth and Faine im My Verse to Show	4		
	2. Since There is no Help	4		
	3. Shall I Compare Thee to a Summer's Day?	3		
	4. To Celia	3		
	5. To Althea, From Prison	3		
	6. I Prithee Send Me Back My Heart	3		
3	Unit-III: Prose (Non - Detailed Study)		28-08-2023	09-09-2023
	1. Of Studies	4		
	2. Of Travel	4		
	3. Of Mattiage and Single Life	4		
	4. Of Parents and Children	4		
4	Unit-IV: Drama (Detailed Study)		11-09-2023	14-10-2023
	1. Romeo and Juliet	12		
5	Internal Assessment/Test/Revision	17	16-10-2023	31-10-2023

Shri Saibaba Lok Prabodhan Arts College, Wadner, Dist. Wardha
Teaching Plan, Academic Year: 2023-2024
Department of English

Class:- B.A. II, Semester-III

Subject:- English Literature

Sr. No.	Name of Topic	Planning		
		Required Periods	Required Periods	
			From	To
1	Unit-I: Baground Reading and Literary Terms		01-07-2023	31-07-2023
	Section-A: Historical, Social and Cultural Background			
	1. Distinguishing features of the Augustan Age (1700-1745)	3		
	2. Distinguishing features of the Age of Sensibility (1745-1785)	2		
	3. The French Revolution & Its Effect on English Literature	2		
	4. Distinguishing Features of the 18th Century Romanticism	2		
	5. The Industrial Revolution in England	2		
	6. Reasons for the Rise of the novel in the 18th Century	2		
	7. Distinguishing features of Transitional Poetry	2		
	Section-B: Literary Terms	10		
2	Unit-II: Poetry		01-08-2023	26-08-2023
	1. Elegy Written in a Country Churchyard	4		
	2. The World is too Much with us	4		
	3. Kubla Khan	3		
	4. Ode to the West Wind	3		
	5. Ode on a Grecian Urn	3		
	6. She Walks in Beauty	3		
3	Unit-III: Prose (Non - Detailed Study)		28-08-2023	09-09-2023
	1. Pride and Prejudice	16		
4	Unit-IV: Drama (Detailed Study)		11-09-2023	14-10-2023
	1. She Stoops to Conquer	12		
5	Internal Assessment/Test/Revision	17	16-10-2023	31-10-2023

Shri Saibaba Lok Prabodhan Arts College, Wadner, Dist. Wardha
Teaching Plan, Academic Year: 2023-2024
Department of English

Class:- B.A. I, Semester-II

Subject:- Compulsory English

Sr. No.	Name of Topic	Planning		
		Required Periods	Required Periods	
			From	To
1	Unit: I - Prose		01-12-2023	30-12-2023
	1. When Telegrams Were Bad	4		
	2. The First Woman Jawan Shanti Tigga	4		
	3. The Antidote	4		
	4. The Conjuror's Revenge	4		
2	Unit: II - Poetry		01-01-2024	31-01-2024
	1. The Schoole Boy	3		
	2. Whom Dost Thou Worship	3		
	3. Sympathy	3		
	4. Lord Ullin's Daughter	3		
3	Unit: III - Writing Skills		01-02-2024	29-02-2024
	A. Business Communication Part-II			
	1. Advertisement Writing - Vacancies, Property to Sell/Product for Sale	4		
	2. Meeting - Notices, Agenda, Minutes	4		
	B. Skills based on the prescribed textbook	4		
4	Unit: IV - Language Study		01-03-2024	30-03-2024
	A. Tenses, Degrees of Comparison	4		
	B. Vocabulary Building - Prefix, Suffix, Paronyms	4		
5	Internal Assessment/Test/Revision	16	01-04-2024	30-04-2024

Shri Saibaba Lok Prabodhan Arts College, Wadner, Dist. Wardha
Teaching Plan, Academic Year: 2023-2024
Department of English

Class:- B.A. I, Semester-II

Subject:- English Literature

Sr. No.	Name of Topic	Planning		
		Required Periods	Required Periods	
			From	To
1	Unit-I: Baground Reading and Literary Terms		01-12-2023	30-12-2023
	Section-A: Historical, Social and Cultural Background			
	1. Distinguishing features of the Restoration Period (1660-1700)	3		
	2. Closure of the Theatres and the Collapse of Drama	3		
	3. The Cavalier Poets	3		
	4. Impact of Puritanism on Literature	3		
	5. The Rise of Satire	3		
	Section-B: Literary Terms	5		
2	Unit-II: Poetry		01-01-2024	31-01-2024
	1. A Valediction Forbidding Mourning	3		
	2. The Pulley	3		
	3. To His Coy Mistress	3		
	4. On his Blindness	3		
	5. The Author to Her Book	3		
	6. Gather ye rosebuds, while ye may	3		
3	Unit-III: Novel (Non - Detailed Study)		01-02-2024	29-02-2024
	1. Gulliver's Travels	17		
4	Unit-IV: Drama (Detailed Study)		01-03-2024	30-03-2024
	1. Macbeth	18		
5	Internal Assessment/Test/Revision	17	01-04-2024	30-04-2024

Shri Saibaba Lok Prabodhan Arts College, Wadner, Dist. Wardha
Teaching Plan, Academic Year: 2023-2024
 Department of English

Class:- B.A.-II, Semester-IV

Subject:- English Literature

Sr. No.	Name of Topic	Planning		
		Required Periods	Required Periods	
			From	To
1	Unit-I: Background Reading and Literary Terms		01-12-2023	30-12-2023
	Section-A: Historical, Social and Cultural Background			
	1. Distinguishing features of the Victorian Age	3		
	2. The Oxford Movement	2		
	3. The Pre-Raphaelite School of Poetry	2		
	4. Colonialism and Imperialism	2		
	5. American Transcendentalism	2		
	6. The American Civil War	2		
	7. Novels of Post Bellum America	2		
	Section-B: Literary Terms	5		
2	Unit-II: Poetry		01-01-2024	31-01-2024
	1. Ulysses	3		
	2. My Last Duchess	3		
	3. Dover Beach	3		
	4. Success is Counted Sweetest	3		
	5. Oh Captain, My Captain!	3		
	6. Oh being Brought from Africa to America	3		
3	Unit-III: Prose (Non - Detailed Study)		01-02-2024	29-02-2024
	1. Dream Children: A Reverie	9		
	2. Walking Tours	8		
4	Unit-IV: Drama (Detailed Study)		01-03-2024	30-03-2024
	1. Oliver Twist	18		
5	Internal Assessment/Test/Revision	17	01-04-2024	30-04-2024

श्री साईबाबा लोक प्रबोधन कला महाविद्यालय, वडणे. ता. हिंगणघाट, जिल्हा - वर्धा.

अभ्यासक्रमाचे वार्षिक नियोजन : 2023 - 2024

प्रथम सत्र : वर्ग: बी. ए. भाग I, सेमिस्टर I

प्रथम सत्र कालावधी - 16 जून 2023 ते 31 ऑक्टोबर 2023

विषय : राज्यशास्त्र ; पेपर I : राजकीय सिध्दांत

डॉ. विनोद मा. मुडे, सहयोगी प्राध्यापक व राज्यशास्त्र विभाग प्रमुख

अ. क्रं.	अभ्यासक्रमाचे घटक / उपघटक	नियोजन			अंमलबजावणी			शेरा
		अपेक्षित तास	अपेक्षित कालावधी		प्रत्यक्ष तास	प्रत्यक्ष कालावधी		
			पासून	पर्यन्त		पासून	पर्यन्त	
1.	युनिट क्र.1. राजकीय सिध्दांत आणि राज्य	22	01	30				
	प्रकरण 1 ले राजकीय सिध्दांत		जुलै	जुलै				
	1. राजकीय सिध्दांताचा अर्थ		2023	2023				
	2. राजकीय सिध्दांताचे स्वरूप							
	(i) आदर्शवादी सिध्दांत आणि त्यांचे स्वरूप							
	(ii) अनुभववादी सिध्दांत आणि त्यांचे स्वरूप							
	3. राजकीय सिध्दांताची व्याप्ती							
	4. राजकीय सिध्दांताचे महत्व							
	5. उजळणी, 6. प्रश्नोत्तरी, 7. पर्याय निवड प्रश्न							
	प्रकरण 2 रे. राज्य							
	1. राज्याचा अर्थ व व्याख्या							
	2. राज्याचे मुभूत घटक							
	3. राज्यासंबंधीचे दृष्टिकोण							
	(i) उदारमतवादी दृष्टिकोण							
	(ii) मार्क्सवादी दृष्टिकोण							
	5. उजळणी, 6. प्रश्नोत्तरी, पर्याय निवड प्रश्न							
2.	युनिट क्र. 2. सत्ता आणि अधिसत्ता	22	01	30				
	प्रकरण 3 रे सत्ता		ऑगस्ट	ऑगस्ट				
	1. सत्तेचा अर्थ व व्याख्या		2023	2023				
	2. सत्तेचे स्वरूप							
	3. सत्तेचे महत्व							
	4. सत्तेचे प्रकार							
	5. उजळणी, 6. प्रश्नोत्तरी, 7. पर्याय निवड प्रश्न							
	प्रकरण 4 थे अधिसत्ता							
	1. अधिसत्तेचा अर्थ व व्याख्या							
	2. अधिसत्तेचे स्वरूप							
	3. अधिसत्तेचे महत्व							
	4. अधिसत्तेचे प्रकार							
	5. उजळणी, 6. प्रश्नोत्तरी, 7. पर्याय निवड प्रश्न							
	8. प्रथम घटक चाचणी परिक्षा							
3.	युनिट क्र. 3. स्वातंत्र्य आणि समता	22	01	30				
	प्रकरण 5 वे स्वातंत्र्य		सप्टेंबर	सप्टेंबर				
	1. स्वातंत्र्याचा अर्थ व व्याख्या		2023	2023				
	2. स्वातंत्र्याचे स्वरूप							

	<p>3. स्वातंत्र्याचे महत्व 4. स्वातंत्र्याचे प्रकार 5. उजळणी 6. प्रश्नोत्तरी, पर्याय निवड प्रश्न</p> <p>प्रकरण 6 वे समता 1. समतेचा अर्थ व व्याख्या 2. समतेचे स्वरूप 3. समतेचे महत्व 4. समतेचे प्रकार 5. उजळणी, 6. प्रश्नोत्तरी, पर्याय निवड प्रश्न</p>						
4.	<p>युनिट क्र. 4. अधिकार आणि न्याय</p> <p>प्रकरण 7 वे अधिकार 1. अधिकाराचा अर्थ व व्याख्या 2. अधिकाराचे स्वरूप 3. अधिकाराचे प्रकार 4. अधिकारविषयक सिध्दांत (i) नैसर्गिक अधिकाराचा सिध्दांत (ii) वैधनिक अधिकाराचा सिध्दांत 5. उजळणी, 6. प्रश्नोत्तरी, पर्याय निवड प्रश्न</p> <p>प्रकरण 8 वे न्याय 1. न्याय संकल्पनेचा अर्थ व व्याख्या 2. न्यायाचे स्वरूप 3. न्यायाचे प्रकार</p> <p>प्रकरण 8 वे न्याय 4. न्यायविषयक दुष्टिकोण (i) न्यायाचा वितरणवादी दुष्टिकोण (ii) न्यायाचा स्त्रीवादी दुष्टिकोण 5. उजळणी, 6. प्रश्नोत्तरी, पर्याय निवड प्रश्न</p> <p>1. उजळणी वर्ग 2. असेसमेंट (i) उपस्थिती आणि वर्गातील सहभाग (ii) प्रकल्प (अभ्यासक्रमावर आधारित संशोधन पेपर, सव्हेक्षण अहवाल, पुस्तकाचा आढावा) (iii) वर्ग चर्चासत्राचे सादरीकरण (iv) तोंडी परिक्षा 3. सराव परिक्षा ऑक्टोबर – 2023 4. विद्यापीठ परिक्षा मार्गदर्शन</p>	24	01 ऑक्टोबर 2023	30 ऑक्टोबर 2023			
6.	प्रथम सत्र – अध्यापन कालावधी 01 जुलै 2023 ते 30 ऑक्टोबर 2023 पर्यंत उपलब्ध तासिका						90
01 नोव्हेंबर 2023 ते 30 नोव्हेंबर 2023 हिवाळी सुट्या							

दिनांक : 16 जून 2023

डॉ. विनोद मा. मुडे, सहयोगी प्राध्यापक
(राज्यशास्त्र विभाग प्रमुख)

डॉ. यू.बी. पारेकर
प्राचार्य

श्री साईबाबा लोक प्रबोधन कला महविद्यालय, वडणे. ता. हिंगणघाट, जिल्हा - वर्धा.

अभ्यासक्रमाचे वार्षिक नियोजन : 2023 - 2024

दुसरे सत्र - वर्ग: बी. ए. भाग I सेमिस्टर II

दुसऱ्या सत्राचा कालावधी - 01 डिसेंबर 2023 ते 30 एप्रिल 2024

विषय : राज्यशास्त्र पेपर II : पाश्चिमात्य राजकीय विचार

डॉ. विनोद मा. मुडे, सहयोगी प्राध्यापक व राज्यशास्त्र विभाग प्रमुख

अ. क्र.	अभ्यासक्रमाचे घटक / उपघटक	नियोजन			अंमलबजावणी			शेरा
		अपे- क्षित तास	अपेक्षित कालावधी		प्रत्यक्ष तास	प्रत्यक्ष कालावधी		
			पासून	पर्यन्त		पासून	पर्यन्त	
1.	<p>युनिट क्र. 1. प्लेटो</p> <p>1. प्लेटोचे आदर्श राज्य</p> <p>(i) आदर्श राज्याच्या निर्मितीचे घटक</p> <p>(ii) प्लेटोच्या आदर्श राज्याची वैशिष्ट्ये</p> <p>(iii) आदर्श राज्याचे टिकात्मक परीक्षण</p> <p>2. प्लेटोचा तत्वज्ञ राजा किंवा शासक</p> <p>(i) प्लेटोच्या तत्वज्ञ सज्ञेचा अर्थ</p> <p>(ii) तत्वज्ञ शासकाचे वा तत्वज्ञ राजाचे गुण</p> <p>(iii) तत्वज्ञ राजाचे शासनावर नियंत्रण</p> <p>(iv) प्लेटोच्या तत्वज्ञ शासकाची कर्तव्ये</p> <p>(v) तत्वज्ञ शासकाचे टिकात्मक परीक्षण</p> <p>3. प्लेटोचा न्यायविषयक सिध्दांत</p> <p>(i) प्लेटोची न्यायविषयक कल्पना</p> <p>(ii) समाजाचे तीन वर्गात विभाजन</p> <p>(iii) प्लेटोच्या न्याय सिध्दांताची वैशिष्ट्ये</p> <p>(iv) न्याय सिध्दांताचे टिकात्मक परीक्षण</p> <p>4. प्लेटोचा साम्यवादाचा सिध्दांत</p> <p>(i) प्लेटोच्या संपतीच्या साम्यवादाचा अर्थ</p> <p>(ii) संपतीच्या साम्यवादाची वैशिष्ट्ये</p> <p>(iii) संपतीच्या साम्यवादावरील आक्षेप</p> <p>(iv) प्लेटोचा कुटुंबाचा व स्त्रियांचा साम्यवाद</p> <p>(v) प्लेटोच्या साम्यवादाचे टिकात्मक परीक्षण</p> <p>5. उजळणी, 6. प्रश्नोत्तरी, पर्याय निवड प्रश्न</p>	20	01 डिसेंबर 2023	30 डिसेंबर 2023				
2.	<p>युनिट क्र.2. अॅरिस्टॉटल</p> <p>1. अॅरिस्टॉटलचा राज्यविषयक सिध्दांत</p> <p>(i) राज्याचा अर्थ, निर्मिती,</p> <p>(ii) राज्याची आवश्यकता आणि विकास</p> <p>(iii) अॅरिस्टॉटलच्या मतानुसार राज्याची वैशिष्ट्ये</p> <p>(iv) तात्विक दृष्टिकोनातून राज्यनिर्मिती</p> <p>2. अॅरिस्टॉटलचे राज्याचे वा शासनाचे वर्गीकरण</p> <p>(i) राज्याच्या वर्गीकरणाची आधारभूत तत्वे</p> <p>(ii) राज्याच्या परिवर्तनाचा सिध्दांत</p> <p>(iii) अॅरिस्टॉटलच्या राज्याच्या वर्गीकरणाचे टिकात्मक परीक्षण</p>	20	01 जानेवारी 2024	30 जानेवारी 2024				

<p>3. ॲरिस्टॉटलचे क्रांतीविषयक विचार</p> <p>(i) क्रांतीचा अर्थ (ii) क्रांतीचे प्रकार (iii) क्रांतीचे कारणे (iv) क्रांतीचे विशेष कारणे (v) विशिष्ट राज्यपध्दतीत क्रांती होण्याची कारणे (vi) क्रांती टाळण्याचे सामान्य उपाय (vii) क्रांती टाळण्याचे विशिष्ट उपाय (viii) ॲरिस्टॉटलच्या क्रांतीविषयक विचारांचे टीकात्मक परीक्षण</p> <p>4. ॲरिस्टॉटलचे गुलामगिरीविषयक विचार</p> <p>(i) ॲरिस्टॉटलच्या मतानुसार गुलामाचा अर्थ व गुलामगिरीचे स्वरूप (ii) गुलामगिरी पध्दतीची आधारभूत तत्वे (iii) गुलामगिरीच्या समर्थनाचे आधार (iv) गुलामांचे प्रकार (v) ॲरिस्टॉटलच्या गुलामगिरीविषयक विचारांचे टीकात्मक परीक्षण</p> <p>5. उजळणी 6. प्रश्नोत्तरी, पर्याय निवड प्रश्न</p> <p>7. प्रथम घटक चाचणी परीक्षा</p>							
<p>3 युनिट क्र.3. जॉन स्टुअर्ट मिल</p> <p>1. मिलची स्वातंत्र्याची कल्पना</p> <p>(i) स्वातंत्र्याची आवश्यकता (ii) स्वातंत्र्याची व्यक्तीगत बाजू आणि सामाजिक बाजू (iii) स्वातंत्र्याचे प्रकार (iv) मिलचे स्त्रियांच्या स्वातंत्र्यासंबंधी विचार (vi) मिलच्या स्वातंत्र्यासंबंधी विचारांचे टीकात्मक परीक्षण</p> <p>2. जे.एस.मिलचे लोकशाहीविषयक विचार</p> <p>(i) सर्वोत्कृष्ट शासनाचे निकष (ii) प्रतिनिधिक शासनासंबंधी मिलचे विचार (iii) प्रतिनिधिक शासनपध्दतीत मिलने सुचविलेल्या सुधारणा (iv) मिलच्या लोकशाहीविषयक विचारांचे टीकात्मक परीक्षण</p> <p>3. मिलचे संपत्तीसंबंधीचे विचार</p> <p>(i) मिलचे संपत्तीसंबंधी उदारमतवादी विचार (ii) मिलचे संपत्तीबाबतच्या विचारांचे वेगळेपण (iii) खाजगी संपत्तीविषयक विचारांमध्ये मिलचा समाजसत्तावादाकडे झुकण्याचा कल</p> <p>4. मिलचे शासनासंबंधीचे वा सरकारसंबंधीचे विचार</p> <p>(i) सर्वोत्तम शासनप्रणालीबाबत मिलचे विचार (ii) प्रतिनिधिक लोकशाही शासनपध्दतीत सुधारणासाठी उपाय (iii) मिलच्या शासनसंबंधीच्या विचारांचे टीकात्मक परीक्षण</p> <p>5. उजळणी, 6. प्रश्नोत्तरी, पर्याय निवड प्रश्न</p>	17	01 फेब्रुवारी 2024	28 फेब्रुवारी 2024				

4	<p>युनिट क्र. 4. कार्ल मार्क्स</p> <p>1. मार्क्सचा व्दंदात्मक भौतिकवाद</p> <p>(i) व्दंदात्मक भौतिकवाद या संकल्पनेचा अर्थ</p> <p>(ii) मार्क्सवादी विचारपध्दतीचे आधारभूत तत्वे</p> <p>(iii) मार्क्सचे पध्दतीशास्त्र</p> <p>(iv) मार्क्सचे पध्दतीशास्त्रातील महत्वाची सूत्रे</p> <p>2. वर्गसंघर्षाच्या सिध्दांताबाबत मार्क्सचे विचार</p> <p>(i) वर्गसंघर्षाचा अर्थ व वर्गसंघर्षाचे स्वरूप</p> <p>(ii) वर्गसंघर्षाची कारणे</p> <p>(iii) वर्गसंघर्षाची परिणीती</p> <p>(iv) मार्क्सच्या वर्गसंघर्षाच्या सिध्दांतावरील टीका</p> <p>3. मार्क्सचे राज्यासंबंधीचे विचार</p> <p>(i) राज्याचा विलय</p> <p>(ii) मार्क्सची साम्यवादाची संकल्पना</p> <p>(iii) मार्क्सचा समाजवादाचा विचार व साम्यवादी समाजव्यवस्था</p> <p>(iv) मार्क्सचा साम्यवादाच्या संकल्पनेचे आणि राज्यविषयक विचारांचे टीकात्मक परीक्षण</p> <p>4. मार्क्सचा अतिरिक्त मूल्यांचा सिध्दांत</p> <p>(i) भांडवलशाही अर्थव्यवस्थेचे स्वरूप</p> <p>(ii) अतिरिक्त मूल्यांचा सिध्दांत</p> <p>(iii) मार्क्सच्या अतिरिक्त मूल्यांच्या सिध्दातांचे टीकात्मक परीक्षण</p> <p>5. उजळणी, 6. प्रश्नोत्तरी, पर्याय निवड प्रश्न</p>	20	01 मार्च 2024	30 मार्च 2024			
5.	<p>1. उजळणी वर्ग</p> <p>2. असेसमेंट</p> <p>(i) उपस्थिती आणि वर्गातील सहभाग</p> <p>(ii) प्रकल्प (अभ्यासक्रमावर आधारित संशोधन पेपर, सर्व्हेक्षण अहवाल, पुस्तकाचा आढावा)</p> <p>(iii) वर्ग चर्चासत्राचे सादरीकरण</p> <p>(iv) तोंडी परिक्षा</p> <p>3. सराव परिक्षा एप्रिल – 2024</p> <p>4. विद्यापीठ परिक्षा मार्गदर्शन</p>	13	01 एप्रिल 2024	30 एप्रिल 2024			
6.	द्वितीय सत्र – अध्यापनाचा कालावधी 01 डिसेंबर 2023 ते 30 एप्रिल 2024 उपलब्ध तासिका						90
उन्हाळी सुट्या – 02 मे 2024 ते 15 जून 2024 पर्यन्त							

वडणेर : दिनांक : 16 जून 2023

डॉ. विनोद मा. मुडे, सहयोगी प्राध्यापक
(राज्यशास्त्र विभाग प्रमुख)

डॉ. यू.बी पारेकर
प्राचार्य

श्री साईबाबा लोक प्रबोधन कला महाविद्यालय, वडणे. ता. हिंगणघाट, जिल्हा - वर्धा.

अभ्यासक्रमाचे वार्षिक नियोजन : 2023 - 2024

प्रथम सत्र वर्ग: बी. ए. भाग II सेमिस्टर III

प्रथम सत्र कालावधी - 16 जून 2023 ते 31 ऑक्टोबर 2023

विषय : राज्यशास्त्र, पेपर III : भारतीय शासन आणि राजकारण

डॉ. विनोद मा. मुडे, सहयोगी प्राध्यापक व राज्यशास्त्र विभाग प्रमुख

अ. क्र.	अभ्यासक्रमाचे घटक / उपघटक	नियोजन			अंमलबजावणी			शेरा
		अपे- क्षित तास	अपेक्षित कालावधी		प्रत्यक्ष तास	प्रत्यक्ष कालावधी		
			पासून	पर्यन्त		पासून	पर्यन्त	
1.	युनिट क्र.1. भारतीय संविधान प्रकरण 1 ले उद्देशपत्रिका (प्रस्ताविका) 1. भारतीय संविधानाच्या उद्देशपत्रिकेचा अर्थ 2. उद्देशपत्रिकेनुसार राज्यव्यवस्थेचे स्वरूप 3. उद्देशपत्रिकेनुसार शासनव्यवस्थेची उद्दिष्ट्ये 4. उजळणी 5. प्रश्नोत्तरी, पर्याय निवड प्रश्न प्रकरण 2 रे. भारतीय संविधानाची वैशिष्ट्ये 1. सर्वात विस्तृत लिखित संविधान 2. शक्तिशाली केंद्र सरकार असणारे संघराज्य 3. संसदीय शासनपध्दती 4. मूलभूत अधिकार व मूलभूत कर्तव्ये 5. राज्यधोरणाची निदेशक तत्वे 6. न्यायपालिकेचे स्वातंत्र्य 7. सार्वत्रिक प्रौढ मताधिकार 8. जनतेचे सार्वभौमत्व 9. घटना दुरुस्तीची अभिनव पध्दती 10. धर्मनिरपेक्ष राज्य 11. उजळणी, 12. प्रश्नोत्तरी, पर्याय निवड प्रश्न	22	01 जुलै 2023	30 जुलै 2023				
2.	युनिट क्र. 2 : मूलभूत अधिकार आणि राज्यधोरणाची तत्वे प्रकरण 3 रे मूलभूत अधिकार 1. मूलभूत अधिकाराचा अर्थ, स्वरूप, उद्दिष्ट्ये, आणि महत्व 2. मूलभूत अधिकार (i) समानतेचा अधिकार (ii) स्वातंत्र्याचा अधिकार (iii) शोषनाविरुद्धचा अधिकार (iv) धर्म स्वातंत्र्याचा अधिकार (v) सांस्कृतिक व शैक्षणिक अधिकार (vi) घटनात्मक उपाययोजनेचा अधिकार 3. मूलभूत अधिकारावरील मर्यादा 4. उजळणी, 5. प्रश्नोत्तरी, 6. पर्याय निवड प्रश्न प्रकरण 4 थे : राज्यधोरणाची निदेशक तत्वे 1. राज्यधोरण निदेशक तत्वांचा अर्थ व स्वरूप 2. राज्यधोरण निदेशक तत्वाचे महत्व 3. राज्यधोरण निदेशक तत्वाचे प्रकार (i) आर्थिक तत्वे (ii) सामाजिक तत्वे (iii) राजकीय तत्वे (iv) आंतरराष्ट्रीय तत्वे 4. उजळणी, 5. प्रश्नोत्तरी, पर्याय निवड प्रश्न 6. प्रथम घटक चाचणी परिक्षा	23	01 ऑगस्ट 2023	30 ऑगस्ट 2023				

<p>3. युनिट क्र. 3. राष्ट्रपती, संसद आणि पंतप्रधान</p> <p>प्रकरण 5 वे राष्ट्रपती</p> <p>1. राष्ट्रपती - प्रस्तावना</p> <p>2. राष्ट्रपतीचे अधिकार आणि कार्य</p> <p>(i) प्रशासनविषयक किंवा कार्यकारी अधिकार व कार्य</p> <p>(ii) विधिविषयक अधिकार व कार्य</p> <p>(iii) न्यायविषयक कार्य व अधिकार</p> <p>(iv) आर्थिक स्वरूपाची कार्ये व अधिकार</p> <p>(v) लष्करविषयक अधिकार व कार्य</p> <p>(vi) आणीबाणीविषयक अधिकार</p> <p>3. राष्ट्रपतीचे स्थान व भूमिका</p> <p>4. उजळणी, 5. प्रश्नोत्तरी, पर्याय निवड प्रश्न</p> <p>प्रकरण 6 वे संसद</p> <p>1. लोकसभेची रचना</p> <p>(i) लोकसभेची सदस्यसंख्या (ii) सदस्यत्वासाठी पात्रता</p> <p>(iii) लोकसभा सदस्य निवडण्याची पध्दती</p> <p>(iv) लोकसभेचा कार्यकाल</p> <p>(v) लोकसभेचा सभापती व उपसभापती</p> <p>2. राज्यसभेची रचना</p> <p>(i) राज्यसभेची सदस्यसंख्या (ii) राज्यसभेच्या सदस्याची पात्रता</p> <p>(iii) राज्यसभा सदस्य निवडण्याची पध्दत</p> <p>(iv) राज्यसभेचा सभापती व उपसभापती</p> <p>3. संसदेची कार्ये व अधिकार</p> <p>4. उजळणी, 5. प्रश्नोत्तरी, पर्याय निवड प्रश्न</p> <p>प्रकरण 7 वे पंतप्रधान</p> <p>1. पंतप्रधानाचा कार्यकाल</p> <p>2. पंतप्रधानाचे अधिकार व कार्य</p> <p>3. पंतप्रधानाचे मंत्रिमंडळातील स्थान व भूमिका</p>	22	01 सप्टेंबर 2023	30 सप्टेंबर 2023																			
<p>4. युनिट क्र. 4. सर्वोच्च न्यायालय आणि भारतीय राजकारणातील प्रमुख आव्हाने</p> <p>प्रकरण 8 वे सर्वोच्च न्यायालय</p> <p>1. सर्वोच्च न्यायालयाची रचना</p> <p>(i) न्यायाधीशाची संख्या व नियुक्ती (ii) सरन्यायाधीशाची नियुक्ती</p> <p>(iii) न्यायाधीशाची पात्रता (iv) न्यायाधीशाचा कार्यकाल</p> <p>(v) न्यायाधीशाला पदभ्रष्ट करण्याची पध्दत</p> <p>2. सर्वोच्च न्यायालयाचे अधिकारक्षेत्र किंवा कार्ये व अधिकार</p> <p>(i) प्रारंभिक अधिकारक्षेत्र</p> <p>(ii) पुनर्निर्णयाचे किंवा अपीलाचे अधिकारक्षेत्र</p> <p>(iii) सल्ला किंवा परामर्ष देण्याचे अधिकारक्षेत्र</p> <p>(iv) न्यायिक पुनर्विलोकनाचा अधिकार</p> <p>3. उजळणी 4. प्रश्नोत्तरी, पर्याय निवड प्रश्न</p> <p>प्रकरण 9 वे. भारतीय राजकारणातील प्रमुख आव्हाने</p> <p>1. जात</p>	23	01 ऑक्टोबर 2023	30 ऑक्टोबर 2023																			

	<p>(i) जातीचे वैशिष्ट्ये</p> <p>(ii) जातीचे स्थानिक बाले किल्ले</p> <p>(iii) राजकीय क्षेत्रातील जडणघडण</p> <p>(iv) राजकीय लाभाच्या प्राप्तीसाठी जाती-जातींचे संघटन</p> <p>(v) राजकीय पक्षांच्या जनाधाराचे प्रमुख स्रोत जात</p> <p>(vi) जातीच्या आघाड्या आणि सत्ता वाटप</p> <p>(vii) ओबीसीचे राजकारण व बहुजनवाद विचारप्रणाली</p> <p>2.धर्म</p> <p>(i) धर्म सामाजिक संघटनांचा एक प्रमुख आधार</p> <p>(ii) धर्मनिरपेक्ष राज्य व धर्मनिरपेक्ष समाज</p> <p>(iii) राजकीय पक्षांच्या सहमतीचा अभाव</p> <p>(iv) सत्तारूढ पक्षाचे राजकीय धोरण</p> <p>(v) राष्ट्रीय व आंतरराष्ट्रीय क्षेत्रातील घटनांचा प्रभाव</p> <p>(vi) प्रचार व प्रसारमाध्यमांची भूमिका</p>							
5.	<p>3. दहशतवाद</p> <p>(i) दहशतवादाचा अर्थ</p> <p>(ii) दहशतवादाची पध्दती व उद्दिष्ट्ये</p> <p>(iii) भारतातील दहशतवाद</p> <p>(iv) दहशतवादाचा परिणाम</p> <p>(v) दहशतवादाच्या समाप्तीसाठी उपाययोजना</p> <p>4. उजळणी</p> <p>5. प्रश्नोत्तरी, पर्याय निवड प्रश्न</p>							
	<p>1. उजळणी वर्ग</p> <p>2. असेसमेंट</p> <p>(i) उपस्थिती आणि वर्गातील सहभाग</p> <p>(ii) प्रकल्प (अभ्यासक्रमावर आधारित संशोधन पेपर, सर्वेक्षण अहवाल, पुस्तकाचा आढावा)</p> <p>(iii) वर्ग चर्चासत्राचे सादरीकरण</p> <p>(iv) तोंडी परिक्षा</p> <p>3. सराव परिक्षा ऑक्टोबर – 2023</p> <p>4. विद्यापीठ परिक्षा मार्गदर्शन</p>							
6.	प्रथम सत्र – अध्यापन कालावधी 01 जुलै 2023 ते 30 ऑक्टोबर 2023 पर्यंत उपलब्ध तासिका							90
01 नोव्हेंबर 2023 ते 30 नोव्हेंबर 2023 हिवाळी सुट्या								

दिनांक : 16 जून 2023

डॉ. विनोद मा. मुडे, सहयोगी प्राध्यापक
(राज्यशास्त्र विभाग प्रमुख)

डॉ. यू.बी पारेकर
प्राचार्य

श्री साईबाबा लोक प्रबोधन कला महविद्यालय, वडणे. ता. हिंगणघाट, जिल्हा - वर्धा.

अभ्यासक्रमाचे वार्षिक नियोजन : 2023 - 2024

दुसरे सत्र- वर्ग: बी. ए. भाग II सेमिस्टर IV

दुसऱ्या सत्राचा कालावधी - 01 डिसेंबर 2023 ते 30 एप्रिल 2024

विषय : राज्यशास्त्र, पेपर IV : राज्यशासन आणि राजकारण

डॉ. विनोद मा. मुडे, सहयोगी प्राध्यापक व राज्यशास्त्र विभाग प्रमुख

अ. क्र.	अभ्यासक्रमाचे घटक / उपघटक	नियोजन			अंमलबजावणी		शेरा	
		अपेक्षित तास	अपेक्षित कालावधी		प्रत्यक्ष तास	प्रत्यक्ष कालावधी		
			पासून	पर्यन्त		पासून		पर्यन्त
1.	<p>युनिट क्र.1. केंद्र व राज्य संबंध आणि राज्यपाल</p> <p>प्रकरण 1 ले केंद्र व राज्य संबंध</p> <p>1. केंद्र व राज्य संबंधाबाबत संवैधानिक तरतुदी (i) विधिविषयक संबंध (ii) प्रशासकीय संबंध (iii) आर्थिक संबंध</p> <p>2. केंद्र व राज्य संबंधातील ताण - तणावाचे संबंध</p> <p>3. केंद्र व राज्य संबंधात सुधारणा घडवून आणण्याबाबतची उपाययोजना</p> <p>4. उजळणी, 5. प्रश्नोत्तरी, पर्याय निवड प्रश्न</p> <p>प्रकरण 2 रे. राज्यपाल</p> <p>1. राज्यपालाची नियुक्ती 2. पात्रता 3. कार्यकाल</p> <p>4. राज्यपालाचे अधिकार व कार्ये (i) कार्यकारी किंवा प्रशासनविषयक अधिकार व कार्ये (ii) विधिविषयक अधिकार व कार्ये (iii) न्यायविषयक कार्ये व अधिकार (iv) स्वविवेकधिन अधिकार व कार्ये</p> <p>5. उजळणी, 6. प्रश्नोत्तरी, पर्याय निवड प्रश्न</p>	20	01 डिसेंबर 2023	30 डिसेंबर 2023				
2.	<p>युनिट क्र. 2 : राज्यविधिमंडळ</p> <p>प्रकरण 3 रे विधानसभा</p> <p>1. विधानसभेची रचना (i) विधानसभेची सदस्यसंख्या (ii) विधानसभेच्या सदस्यत्वासाठी पात्रता (iii) विधानसभेचा सदस्य निवडण्याची पध्दती (iv) विधानसभेचा कार्यकाल (v) विधानसभेचा सभापती व उपसभापती</p> <p>2. विधानसभेचे कार्ये व अधिकार</p> <p>3. उजळणी, 4. प्रश्नोत्तरी, पर्याय निवड प्रश्न</p> <p>प्रकरण 4 शे विधानपरिषद</p> <p>1. विधानपरिषदेची रचना (i) विधानपरिषदेची सदस्यसंख्या (ii) विधानपरिषदेच्या सदस्याची पात्रता (iii) विधानपरिषदेचा सदस्य निवडण्याची पध्दत (iv) विधानपरिषदेचा सभापती व उपसभापती</p> <p>2. विधानपरिषदेचे कार्ये व अधिकार</p> <p>3. उजळणी, 4. प्रश्नोत्तरी, पर्याय निवड प्रश्न</p>	20	01 जानेवारी 2024	30 जानेवारी 2024				

3.	युनिट क्र. 3 मुख्यमंत्री आणि उच्च न्यायालय प्रकरण 5 वे मुख्यमंत्री 1. मुख्यमंत्राची निवड व नियुक्ती 2. मुख्यमंत्राचे अधिकार व कार्य 3. मुख्यमंत्राचे स्थान व भूमिका. 4. उजळणी, 5. प्रश्नोत्तरी, पर्याय निवड प्रश्न	17	01 फेब्रुवारी 2024	28 फेब्रुवारी 2024				
	प्रकरण 6 वे उच्च न्यायालय 1. उच्च न्यायालयाची रचना (i) न्यायाधीशाची संख्या व नियुक्ती (ii) मुख्यन्यायाधीशाची नियुक्ती (iii) न्यायाधीशाची पात्रता (iv) न्यायाधीशाचा कार्यकाल (v) न्यायाधीशाला पदभ्रष्ट करण्याची पध्दत 2. उच्च न्यायालयाचे अधिकारक्षेत्र (i) प्रादेशीक किंवा अव्वल अधिकार क्षेत्र (ii) प्रारंभिक अधिकार क्षेत्र (iii) पुनर्निर्णयाचे अधिकारक्षेत्र (iv) कार्ये व अधिकार 3. उजळणी, 4. प्रश्नोत्तरी, पर्याय निवड प्रश्न							
4.	युनिट क्र. 4. पंचायत राज आणि माहितीचा अधिकार प्रकरण 7 वे पंचायत राज 1. पंचायत राज व्यवस्थेची रचना 2. 73 वी आणि 74 वी घटना दुरुस्ती 3. पंचायत राज व्यवस्थेमध्ये महिला आरक्षणाचा परिणाम 4. उजळणी, 5. प्रश्नोत्तरी, पर्याय निवड प्रश्न	20	01 मार्च 2024	30 मार्च 2024				
	प्रकरण 8 वे.माहितीचा अधिकार 1. माहितीच्या अधिकाराचा अर्थ 2. माहितीच्या अधिकाराचे स्वरूप 3. माहितीच्या अधिकाराचा उद्देश 4. माहितीच्या अधिकाराचे महत्व 5. माहितीच्या अधिकाराची भूमिका 6. उजळणी, 7. प्रश्नोत्तरी, पर्याय निवड प्रश्न							
5.	1. उजळणी वर्ग 2. असेसमेंट (i) उपस्थिती आणि वर्गातील सहभाग (ii) प्रकल्प (अभ्यासक्रमावर आधारित संशोधन पेपर, सर्व्हेक्षण अहवाल, पुस्तकाचा आढावा) (iii) वर्ग चर्चासत्राचे सादरीकरण (iv) तोंडी परिक्षा 3. सराव परिक्षा एप्रिल – 2024 4. विद्यापीठ परिक्षा मार्गदर्शन	13	01 एप्रिल 2024	30 एप्रिल 2024				
6.	द्वितीय सत्र – अध्यापनाचा कालावधी 01 डिसेंबर 2023 ते 30 एप्रिल 2024 पर्यंत उपलब्ध तासिका							90
उन्हाळी सुट्या – 02 मे 2024 ते 15 जून 2024 पर्यंत								

वडणेर : दिनांक : 16 जून 2023

डॉ. विनोद मा. मुडे, सहयोगी प्राध्यापक
(राज्यशास्त्र विभाग प्रमुख)

डॉ. यू.बी पारेकर
प्राचार्य

श्री साईबाबा लोक प्रबोधन कला महाविद्यालय, वडणे. ता. हिंगणघाट, जिल्हा - वर्धा.

अभ्यासक्रमाचे वार्षिक नियोजन : 2023 - 2024

प्रथम सत्र- वर्ग: बी.ए.भाग III सेमिस्टर V; विषय : राज्यशास्त्र

प्रथम सत्र कालावधी - 16 जून 2023 ते 31 ऑक्टोबर 2023

पेपर V: तुलनात्मक शासन आणि राजकारण [इंग्लंड (U.K) आणि अमेरिका (U.S.A.)]

डॉ. विनोद मा. मुडे, सहयोगी प्राध्यापक व राज्यशास्त्र विभाग प्रमुख

अ. क्र.	अभ्यासक्रमाचे घटक / उपघटक	नियोजन			अंमलबाजवणी			शेरा
		अपे- क्षित तास	अपेक्षित कालावधी		प्रत्यक्ष तास	प्रत्यक्ष कालावधी		
			पासून	पर्यन्त		पासून	पर्यन्त	
1.	<p>युनिट क्र.1. तुलनात्मक राजकारण आणि संविधान</p> <p>प्रकरण 1 ले तुलनात्मक राजकारण</p> <p>1. तुलनात्मक राजकारणाचा अर्थ 2. तुलनात्मक राजकारणाचे स्वरूप 3. तुलनात्मक राजकारणाचे दृष्टिकोण (i) वैधानिक संस्थात्मक दृष्टिकोण (ii) वर्तनवादी दृष्टिकोण 4. तुलनात्मक राजकारणाचे महत्व 5. उजळणी 6. प्रश्नोत्तरी, पर्याय निवड प्रश्न</p> <p>प्रकरण 2 रे. संविधान</p> <p>1. इंग्लंडच्या संविधानाची ठळक वैशिष्ट्ये</p> <p>(i) अलिखित संविधान (ii) परिवर्तनीय संविधान (iii) तत्व आणि व्यवहार यातील भेद (iv) पार्लेमेंटची सार्वभौम सत्ता (v) सांसदीय शासन पध्दती (vi) मूलभूत हक्काची नोंद नाही (vii) कायद्याची अधिसत्ता (viii) मर्यादित सत्ता विभाजन (ix) संविधानाचे सातत्य (x) मुकूटधारी गणतंत्र</p> <p>2. अमेरिकेच्या संविधानाची ठळक वैशिष्ट्ये</p> <p>(i) लिखित संविधान (ii) संक्षिप्त प्रलेख (iii) संविधानाची सर्वश्रेष्ठता (iv) जनतेचे सार्वभौमत्व (v) मताधिकार (vi) अध्यक्षीय शासन पध्दती (vi) सत्ता विभाजनाचे तत्व (vii) न्यायविभागाचे श्रेष्ठत्व (viii) मूलभूत अधिकार (ix) घटनात्मक मर्यादांचे तत्व (x) संघराज्य व्यवस्था</p> <p>3. उजळणी 4. प्रश्नोत्तरी, पर्याय निवड प्रश्न</p>	22	01 जुलै 2023	30 जुलै 2023				
2.	<p>युनिट क्र. 2 राजकीय संस्कृती आणि कार्यकारी मंडळे</p>	23	01 ऑगस्ट 2023	30 ऑगस्ट 2023				

<p>प्रकरण 3 रे राजकीय संस्कृती</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. राजकीय संस्कृतीचा अर्थ 2. राजकीय संस्कृतीचे स्वरूप 3. राजकीय संस्कृतीचे प्रकार 4. राजकीय संस्कृतीचे महत्व 5. इंग्लंडच्या राजकीय संस्कृतीचे वैशिष्ट्ये (i) पुराणमतवादी राजकीय संस्कृती (ii) एकजिनसी राजकीय संस्कृती (iii) परंपरेतून आधुनिकता (iv) राजकीय सहिष्णुता (v) सहभागांकित राजकीय संस्कृती (vi) कायद्याची अधिसत्ता 6. अमेरिकेच्या राजकीय संस्कृतीचे वैशिष्ट्ये (i) धर्मनिरपेक्ष राजकीय संस्कृती (ii) भौतिकवादी जीवनपध्दती (iii) लोकशाही शासनपध्दतीचा स्विकार करणारी राजकीय संस्कृती (iv) प्रामाणिक राजकीय दृष्टिकोण (v) शासनसंस्थेविषयी आस्था (vi) परिपक्व राजकीय संस्कृती (vii) सहभागांकित राजकीय संस्कृती 7. उजळणी, 8. प्रश्नोत्तरी, 9. पर्याय निवड प्रश्न 						
<p>प्रकरण 4 थे कार्यकारी मंडळे</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. कार्यकारी मंडळाचा अर्थ व व्याख्या 2. कार्यकारी मंडळाचे प्रकार 3. कार्यकारी प्रमुखाच्या निवडीच्या पध्दती 4. कार्यकारीमंडळाची कार्ये 5. इंग्लंडचे कार्यकारी मंडळ (इंग्लंडचा राजा, पंतप्रधान, आणि मंत्रीमंडळ) 6. इंग्लंडचे कार्यकारी मंडळाचे कार्ये आणि अधिकार 7. अमेरिकेच्या कार्यकारी मंडळ (अमेरिकन अध्यक्ष) 8. अमेरिकेच्या कार्यकारी मंडळ कार्ये आणि अधिकार 9. उजळणी, 10. प्रश्नोत्तरी, पर्याय निवड प्रश्न 11. प्रथम घटक चाचणी परिक्षा 						
<p>3. युनिट क्रं. 3. राजकीय पक्ष आणि कायदेमंडळ</p> <p>प्रकरण 5 राजकीय पक्ष</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. राजकीय पक्षाचा अर्थ आणि स्वरूप 2. इंग्लंडमधील राजकीय पक्षाचे कार्ये आणि भूमिका 3. अमेरिकेतील राजकीय पक्षाचे कार्ये आणि भूमिका 4. उजळणी, 5. प्रश्नोत्तरी, पर्याय निवड प्रश्न <p>प्रकरण 6 वे कायदेमंडळ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. इंग्लंडचे कायदेमंडळ (i) इंग्लंडच्या कायदेमंडळाची रचना (पार्लमेंट / संसद - हाऊस ऑफ लॉर्ड्स सभागृह आणि हाऊस ऑफ कॉमन्स सभागृह) (ii) हाऊस ऑफ लॉर्ड्सचे अधिकार व कार्ये (iii) हाऊस ऑफ कॉमन्सचे अधिकार व भूमिका 2. अमेरिकेचे कायदेमंडळ 	22	01 सप्टेंबर 2023	30 सप्टेंबर 2023			

	(i) अमेरिकेचे कायदेमंडळाची रचना (कोंग्रेस (पार्लमेंट/संसद) – सिनेट सभागृह आणि प्रतिनिधि सभागृह) (ii) सिनेट सभागृहाचे अधिकार व कार्ये (iii) प्रतिनिधि सभागृहाचे अधिकार व कार्ये 3. उजळणी 4. प्रश्नोत्तरी, पर्याय निवड प्रश्न						
4.	युनिट क्र. 4. दबावगट आणि न्यायमंडळ प्रकरण 7 वे दबाव गट 1. दबाव गटाचा अर्थ 2. दबाव गटाचे स्वरूप 3. दबाव गटाचे प्रकार 4. दबाव गटाची तंत्रे 5. इंग्लंडमधील दबावगट 6. इंग्लंडमधील दबावगटाची कार्ये व भूमिका 7. अमेरिकेतील दबावगट 8. अमेरिकेतील दबावगटाची कार्ये व भूमिका 9. उजळणी, 10. प्रश्नोत्तरी, पर्याय निवड प्रश्न प्रकरण 8 वे. न्यायविभाग 1. न्यायमंडळाचा अर्थ, व्याख्या व स्वरूप 2. इंग्लंडमधील न्यायमंडळाची रचना 3. इंग्लंडमधील न्यायमंडळाची कार्ये व अधिकार 4. अमेरिकेतील न्यायमंडळाची रचना 3. अमेरिकेतील न्यायमंडळाची कार्ये व अधिकार 4. उजळणी 5. प्रश्नोत्तरी, पर्याय निवड प्रश्न	23	01 ऑक्टोबर 2023	19 ऑक्टोबर 2023			
5.	1. उजळणी वर्ग 2. असेसमेंट (i) उपस्थिती आणि वर्गातील सहभाग (ii) प्रकल्प (अभ्यासक्रमावर आधारित संशोधन पेपर, सर्व्हेक्षण अहवाल, पुस्तकाचा आढावा) (iii) वर्ग चर्चासत्राचे सादरीकरण (iv) तोंडी परिक्षा 3. सराव परिक्षा ऑक्टोबर – 2023 4. विद्यापीठ परिक्षा मार्गदर्शन						
6.	प्रथम सत्र – अध्यापन कालावधी 01 जुलै 2023 ते 30 ऑक्टोबर 2023 पर्यंत उपलब्ध तासिका 01 नोव्हेंबर 2023 ते 30 नोव्हेंबर 2023 हिवाळी सुट्या						90

दिनांक : 16 जून 2023

डॉ. विनोद मा. मुडे, सहयोगी प्राध्यापक
(राज्यशास्त्र विभाग प्रमुख)

डॉ. यू.बी. पारेकर
प्राचार्य

श्री साईबाबा लोक प्रबोधन कला महाविद्यालय, वडणे. ता. हिंगणघाट, जिल्हा - वर्धा.

अभ्यासक्रमाचे वार्षिक नियोजन : 2023 - 2024

दुसरे सत्र वर्ग: बी. ए. भाग III सेमिस्टर VI

दुसऱ्या सत्राचा कालावधी - 01 डिसेंबर 2023 ते 30 एप्रिल 2024

विषय : राज्यशास्त्र, पेपर VI : आंतरराष्ट्रीय संबंध

डॉ. विनोद मा. मुडे, सहयोगी प्राध्यापक व राज्यशास्त्र विभाग प्रमुख

अ. क्रं.	अभ्यासक्रमाचे घटक / उपघटक	नियोजन			अंमलबजावणी		शेरा	
		अपेक्षित तास	अपेक्षित कालावधी		प्रत्यक्ष तास	प्रत्यक्ष कालावधी		
			पासून	पर्यन्त		पासून		पर्यन्त
1.	<p>युनिट क्र. 1.</p> <p>प्रकरण 1 ले - आंतरराष्ट्रीय संबंध</p> <p>1. आंतरराष्ट्रीय संबंधाचा अर्थ व व्याख्या 2. आंतरराष्ट्रीय संबंधाचे स्वरूप 3. आंतरराष्ट्रीय संबंधाची व्याप्ती 4. आंतरराष्ट्रीय संबंधाचे महत्व 5. उजळणी 6. प्रश्नोत्तरी, पर्याय निवड प्रश्न</p> <p>प्रकरण 2 रे. आंतरराष्ट्रीय संबंधाच्या अध्ययनाचे दृष्टिकोण</p> <p>1. मॉर्गेन्थाचा वास्तववादी किंवा सत्तावादी दृष्टिकोण (i) वास्तववादी दृष्टिकोनाचा अर्थ (ii) वास्तववादी सिध्दांताची सहा मूलतत्वे (iii) वास्तववादी दृष्टिकोनाची वैशिष्ट्ये (iv) वास्तववादी दृष्टिकोनाचे टीकात्मक परीक्षण (v) वास्तववादी दृष्टिकोनाची उपयुक्तता व महत्व 2. खेळ सिध्दांत (i) खेळ सिध्दांताचा उदय (ii) खेळ सिध्दांतातील गृहीत तत्वे (iii) खेळ सिध्दांताचा अर्थ (iv) खेळ सिध्दांताचे स्वरूप (v) खेळ सिध्दांताचे प्रकार (vi) खेळ सिध्दांताचे टीकात्मक परीक्षण 3. उजळणी 4. प्रश्नोत्तरी, पर्याय निवड प्रश्न</p>	20	01 डिसेंबर 2023	30 डिसेंबर 2023				
2.	<p>युनिट क्र. 2</p> <p>प्रकरण 3 रे - राष्ट्रीय सत्ता आणि विदेश नीती</p> <p>1. राष्ट्रीय सत्तेचा अर्थ व व्याख्या 2. राष्ट्रीय सत्तेचे स्वरूप (i) सत्तेचे सापेक्ष किंवा तुलनात्मक स्वरूप (ii) सत्तेचे गतिमान स्वरूप (iii) सशर्तता (iv) प्रत्यक्ष आणि संभाव्य सत्ता 3. सत्तेचे घटक (i) भौगोलिक घटक (ii) नैसर्गिक साधनसंपत्ती (iii) लोकसंख्या (iv) तंत्रविज्ञान आणि लष्करी (v) विचारप्रणाली (vi) संरक्षणक्षमता व युध्दसज्जता (vii) राष्ट्रीय चारित्र आणि मनोबल (viii) राष्ट्रीय व्यवस्थेची अधिमान्यता व स्थैर्य (ix) आर्थिक व्यवस्था (x) नेतृत्व</p>	20	01 जानेवारी 2024	30 जानेवारी 2024				

<p>4. उजळणी 5. प्रश्नोत्तरी, पर्याय निवड प्रश्न</p> <p>प्रकरण 4 थे - विदेश नीती</p> <p>1. विदेश नीतीचा अर्थ व व्याख्या 2. विदेश नीतीचे उद्दिष्ट्ये (i) राजकीय उद्दिष्ट्ये (ii) आर्थिक उद्दिष्ट्ये (iii) राजनायिक उद्दिष्ट्ये 3. विदेश नीतीचे निर्धारक घटक (i) भौगोलिक घटक (ii) आर्थिक घटक (iii) लोकसंख्या घटक (iv) राजकीय परंपरा (v) अंतर्गत राजकीय संरचना (vi) लष्करी समस्या (vii) आंतरराष्ट्रीय राजकारणाची स्थिति 4. उजळणी 5. प्रश्नोत्तरी, पर्याय निवड प्रश्न</p>						
<p>3. युनिट क्र. 3</p> <p>प्रकरण 5 वे. सत्ता संतुलन</p> <p>1. सत्ता संतुलनाचा अर्थ व व्याख्या 2. सत्ता संतुलनाचे प्रकार (i) सामान्य सत्ता संतुलन (ii) बहुविध किंवा बहुल सत्ता संतुलन (iii) भौगोलिक सत्ता संतुलन (iv) प्रत्यक्ष व अप्रत्यक्ष सत्ता संतुलन (v) परीवृढ सत्ता संतुलन (vi) लवचिक सत्ता संतुलन 3. सत्ता संतुलनाचे तंत्रे किंवा पध्दती (i) राज्याच्या सत्तासामर्थ्यात वृद्धी (ii) युती आणि प्रतियुती (iii) मोबदला किंवा भरपाई व विभाजन (iv) हस्तक्षेप करणे आणि हस्तक्षेप न करणे (v) भेदनीतीचा किंवा फुट पाडणे व शासन चालविणे (vi) प्रहार प्रतिबंध किंवा मध्यगत राज्य (vii) सशस्त्रीकरण आणि निःशस्त्रीकरण 4. उजळणी, 5. प्रश्नोत्तरी, पर्याय निवड प्रश्न</p> <p>प्रकरण 6 वे सामूहिक सुरक्षितता</p> <p>1. सामूहिक सुरक्षिततेचा अर्थ 2. सामूहिक सुरक्षिततेचे स्वरूप (i) सामूहिक सुरक्षिततेच्या सिध्दांताची मांडणी (ii) सामूहिक सुरक्षिततेच्या सिध्दांतामधील गृहितके (iii) सामूहिक सुरक्षिततेची व्यवस्था होण्यासाठी आवश्यक अटी 3. सामूहिक सुरक्षिततेची आधारभूत तत्वे (i) आंतरराष्ट्रीय संघटनेची निर्मिती (ii) संघटित शक्ती संचयाचे सामर्थ्य (iii) सुरक्षिततेबाबत समान विचार व कल्पना (iv) परस्परविरोधी हितसंबंध दूर ठेवण्याची तयारी (v) लष्करी करारात सामील न होणे 4. उजळणी, 5. प्रश्नोत्तरी, पर्याय निवड प्रश्न</p>	18	01 फेब्रुवारी 2024	28 फेब्रुवारी 2024			
<p>4. युनिट क्र. 4.</p> <p>प्रकरण 7 वे जागतिक दहशतवाद</p>	20	01 मार्च	30 मार्च			

	<p>1. जागतिक दहशतवादाचा अर्थ</p> <p>2. जागतिक दहशतवादाची कारणे</p> <p>(i) आर्थिक घटक (ii) राजकीय घटक (iii) सामाजिक घटक</p> <p>3. जागतिक दहशतवादाची तंत्रे / पध्दती</p> <p>(i) बॉम्बस्फोट (ii) कार बॉम्ब व लेटर बॉम्ब (iii) हॅन्ड ग्रेनेड</p> <p>(iv) आत्महत्या बॉम्बिंग (v) रासायनिक आणि जैविक बॉम्बिंग</p> <p>(vi) कृषि दहशतवाद (vii) आण्विक शस्त्रे वा हत्यारे</p> <p>(viii) गोळीबार आणि चाकुहल्ला (ix) वाहनाखाली चिरडणे</p> <p>(x) अपहरण करणे / बंधक बनविणे किंवा ओलीस ठेवणे</p> <p>(xi) अपहरण करणे (xii) जमावाद्दारे हत्या</p> <p>(xiii) दगडफेक (xiv) रॉकेट व मोर्टारचा(क्षेपणास्त्रांचा) हल्ला</p> <p>(xv) सायबर दहशतवाद</p> <p>4. उजळणी, 5. प्रश्नोत्तरी, पर्याय निवड प्रश्न</p>		2024	2024				
	<p>प्रकरण 8 वे. मानवी हक्क</p> <p>1. मानवी हक्काचा अर्थ व व्याख्या</p> <p>2. मानवी हक्काचे स्वरूप</p> <p>(i) समष्टीवादी विचार (ii) सर्वोच्चता</p> <p>(iii) व्यक्तित्वता (iv) सार्वत्रिकता</p> <p>(v) व्याप्ती (vi) मानवी हक्कांचे आधार</p> <p>(vii) क्रियान्वय योग्य (viii) व्यावहारिकता</p> <p>(ix) मानवी हक्कांच्या भंगाविरुद्ध आवाज उठवणारी व्यासपीठे</p> <p>3. मानवी हक्कांचे महत्व</p> <p>4. उजळणी 5. प्रश्नोत्तरी, पर्याय निवड प्रश्न</p>							
5.	<p>1. उजळणी वर्ग</p> <p>2. असेसमेंट</p> <p>(i) उपस्थिती आणि वर्गातील सहभाग</p> <p>(ii) प्रकल्प (अभ्यासक्रमावर आधारित संशोधन पेपर, सर्व्हेक्षण अहवाल, पुस्तकाचा आढावा)</p> <p>(iii) वर्ग चर्चासत्राचे सादरीकरण</p> <p>(iv) तोंडी परिक्षा</p> <p>3. सराव परिक्षा एप्रिल – 2024</p> <p>4. विद्यापीठ परिक्षा मार्गदर्शन</p>	12	01 एप्रिल 2023	30 एप्रिल 2023				
6.	द्वितीय सत्र – अध्यापनाचा कालावधी 01 डिसेंबर 2023 ते 30 एप्रिल 2024 पर्यन्त उपलब्ध तासिका							90
उन्हाळी सुट्या – 02 मे 2024 ते 15 जून 2024 पर्यन्त								

वडणेर : दिनांक : 16 जून 2023

डॉ. विनोद मा. मुडे, सहयोगी प्राध्यापक
(राज्यशास्त्र विभाग प्रमुख)

डॉ. यू.बी पारेकर
प्राचार्य

श्री साईबाबा लोकप्रबोधन कला महाविद्यालय, वडनेर त.हििंगणघाट ,जिल्हा-वर्धा

वार्षिक नियोजन [सत्र २०२३ -२०२४]

बी.ए.भाग -१

सत्र १ आणि २

विषय -मराठी

प्रा.डॉ.प्रवीण कारंजकर

अ .क्र	अभ्यासक्रमाचे घटक	अपेक्षित तास	पासून	पर्यंत
१	पाठ १ ला ,पाठ २ रा ,कविता १ ली		१ जुलै २०२३	३१ जुलै २०२३
२	पाठ ३ रा ,पाठ ४ था,कविता २री ,		१ ऑगस्ट	३१ ऑगस्ट
३	पाठ ५ वा,कविता ३ री ,कविता ४ थी,		१ सप्टेंबर	३० सप्टेंबर
४	कविता ५ वी, व्यावहारिक मराठी		१ ऑक्टोंबर	३१ ऑक्टोंबर
१ नोव्हेंबर ते ३० नोव्हेंबर २०२३ हिवाळी सुट्या				
५	व्यावहारिक मराठी, उजळणी		१ डिसेंबर दुसरे सत्र सुरु	३१ डिसेंबर
६	पाठ १ ला ,पाठ २ रा ,कविता १ ली		१ जानेवारी २०२४	३१ जानेवारी २०२४
७	पाठ ३ रा ,पाठ ४ था,कविता २री ,		१ फेब्रुवारी	२८ फेब्रुवारी
८	पाठ ५ वा,कविता ३ री ,कविता ४ थी,		१ मार्च	३१ मार्च
९	कविता ५ वी, व्यावहारिक मराठी , उजळणी		१ एप्रिल	३० एप्रिल

श्री साईबाबा लोकप्रबोधन कला महाविद्यालय, वडनेर त.हििंगणघाट ,जिल्हा-वर्धा

वार्षिक नियोजन [सत्र २०२३ -२०२४]

बी.ए.भाग -२

सत्र ३ आणि ४

विषय -मराठी

प्रा.डॉ.प्रवीण कारंजकर

अ.क्र	अभ्यासक्रमाचे घटक	अपेक्षित तास	पासून	पर्यंत
१	पाठ १ ला ,पाठ २ रा ,कविता १ ली		१ जुलै २०२३	३१ जुलै २०२३
२	पाठ ३ रा ,पाठ ४ था,कविता २री ,		१ ऑगस्ट	३१ ऑगस्ट
३	पाठ ५ वा,कविता ३ री ,कविता ४ थी,		१ सप्टेंबर	३० सप्टेंबर
४	कविता ५ वी, व्यावहारिक मराठी		१ ऑक्टोबर	३१ ऑक्टोबर
१ नोव्हेंबर ते ३० नोव्हेंबर २०२३ हिवाळी सुट्या				
५	व्यावहारिक मराठी, उजळणी		१ डिसेंबर दुसरे सत्र सुरु	३१ डिसेंबर
६	पाठ १ ला ,पाठ २ रा ,कविता १ ली		१ जानेवारी २०२४	३१जानेवारी२०२४
७	पाठ ३ रा ,पाठ ४ था,कविता २री ,		१ फेब्रुवारी	२८ फेब्रुवारी
८	पाठ ५ वा,कविता ३ री ,कविता ४ थी,		१ मार्च	३१ मार्च
९	कविता ५ वी, व्यावहारिक मराठी , उजळणी		१ एप्रिल	३० एप्रिल

श्री साईबाबा लोकप्रबोधन कला महाविद्यालय, वडनेर त.हििंगणघाट ,जिल्हा-वर्धा

वार्षिक नियोजन [सत्र २०२३ -२०२४]

बी.ए.भाग -३

सत्र ५ आणि ६

विषय -मराठी

प्रा.डॉ.प्रवीण कारंजकर

अ.क्र	अभ्यासक्रमाचे घटक	अपेक्षित तास	पासून	पर्यंत
१	पाठ १ ला ,पाठ २ रा ,कविता १ ली		१ जुलै २०२३	३१ जुलै २०२३
२	पाठ ३ रा ,पाठ ४ था,कविता २री ,		१ ऑगस्ट	३१ ऑगस्ट
३	पाठ ५ वा,कविता ३ री ,कविता ४ थी,		१ सप्टेंबर	३० सप्टेंबर
४	कविता ५ वी, व्यावहारिक मराठी		१ ऑक्टोबर	३१ ऑक्टोबर
१ नोव्हेंबर ते ३० नोव्हेंबर २०२३ हिवाळी सुट्या				
५	व्यावहारिक मराठी, उजळणी		१ डिसेंबर दुसरे सत्र सुरु	३१ डिसेंबर
६	पाठ १ ला ,पाठ २ रा ,कविता १ ली		१ जानेवारी २०२४	३१जानेवारी२०२४
७	पाठ ३ रा ,पाठ ४ था,कविता २री ,		१ फेब्रुवारी	२८ फेब्रुवारी
८	पाठ ५ वा,कविता ३ री ,कविता ४ थी,		१ मार्च	३१ मार्च
९	कविता ५ वी, व्यावहारिक मराठी , उजळणी		१ एप्रिल	३० एप्रिल

श्री साईबाबा लोकप्रबोधन कला महाविद्यालय, वडनेर त.हििंगणघाट ,जिल्हा-वर्धा

वार्षिक नियोजन [सत्र २०२३-२०२४]

बी.ए.भाग -१

सत्र १ आणि २

विषय -मराठी वांड.मय

प्रा.डॉ.प्रवीण कारंजकर

अ .क्र	अभ्यासक्रमाचे घटक	अपेक्षित तास	पासून	पर्यंत
१	माझी जन्मठेप [आत्मचरित्र] वि.दा.सावरकर		१ जुलै २०२३	३१ जुलै २०२३
२	माझी जन्मठेप [आत्मचरित्र] वि.दा.सावरकर		१ ऑगस्ट	३१ ऑगस्ट
३	माझी जन्मठेप [आत्मचरित्र] वि.दा.सावरकर ,प्रतिभा साधन		१ सप्टेंबर	३० सप्टेंबर
४	प्रतिभा साधन , उजळणी		१ ऑक्टोबर	३१ ऑक्टोबर
१ नोव्हेंबर ते ३० नोव्हेंबर २०२३ हिवाळी सुट्या				
५	नटसम्राट [नाटक] वि.वा .शिरवाडकर		१ डिसेंबर दुसरे सत्र सुरु	३१ डिसेंबर
६	नटसम्राट [नाटक] वि.वा .शिरवाडकर		१ जानेवारी २०२४	३१जानेवारी२०२४
७	नटसम्राट [नाटक] वि.वा .शिरवाडकर		१ फेब्रुवारी	२८ फेब्रुवारी
८	प्रतिभा साधन		१ मार्च	३१ मार्च
९	प्रतिभा साधन, उजळणी		१ एप्रिल	३० एप्रिल

श्री साईबाबा लोकप्रबोधन कला महाविद्यालय, वडनेर त.हिंणघाट, जिल्हा-वर्धा

वार्षिक नियोजन [सत्र २०२३ -२०२४]

बी.ए.भाग -२

सत्र ३ आणि ४

विषय -मराठी वांड.मय

प्रा.डॉ.प्रवीण कारंजकर

अ.क्र	अभ्यासक्रमाचे घटक	अपेक्षित तास	पासून	पर्यंत
१	साठोत्तरी मराठी कविता -		१ जुलै २०२३	३१ जुलै २०२३
२	साठोत्तरी मराठी कविता -		१ ऑगस्ट	३१ ऑगस्ट
३	साठोत्तरी मराठी कविता -		१ सप्टेंबर	३० सप्टेंबर
४	अभिनव काव्यप्रकाश - रा.श्री.जोग		१ ऑक्टोबर	३१ ऑक्टोबर
	१ नोव्हेंबर ते ३० नोव्हेंबर २०२३ हिवाळी सुट्या			
५	अभिनव काव्यप्रकाश - रा.श्री.जोग		१ डिसेंबर दुसरे सत्र सुरु	३१ डिसेंबर
६	साठोत्तरी मराठी कथा		१ जानेवारी २०२४	३१ जानेवारी २०२४
७	साठोत्तरी मराठी कथा		१ फेब्रुवारी	२८ फेब्रुवारी
८	साठोत्तरी मराठी कथा		१ मार्च	३१ मार्च
९	साठोत्तरी मराठी कथा, अभिनव काव्यप्रकाश - रा.श्री.जोग		१ एप्रिल	३० एप्रिल
१०				

श्री साईबाबा लोकप्रबोधन कला महाविद्यालय, वडनेर त. हििंगणघाट, जिल्हा-वर्धा

वार्षिक नियोजन [सत्र २०२३ -२०२४]

बी.ए.भाग -३

सत्र ५ आणि ६

विषय -मराठी वांड.मय

प्रा.डॉ.प्रवीण कारंजकर

अ.क्र	अभ्यासक्रमाचे घटक	अपेक्षित तास	पासून	पर्यंत
१	पूर्णांमायची लेकर[कादंबरी] - गो.नि.दांडेकर		१ जुलै २०२२	३१ जुलै २०२२
२	पूर्णांमायची लेकर[कादंबरी] - गो.नि.दांडेकर		१ ऑगस्ट	३१ ऑगस्ट
३	पूर्णांमायची लेकर[कादंबरी] - गो.नि.दांडेकर		१ सप्टेंबर	३० सप्टेंबर
४	दलित साहित्य एक आकलन -डॉ.बाळकृष्ण कवठेकर		१ ऑक्टोबर	१९ ऑक्टोबर
	१ नोव्हेंबर ते ३० नोव्हेंबर २०२३ हिवाळी सुट्या			
५	एक होता कार्व्हर[चरित्र]-विणा गव्हाणकर		८ डिसेंबर दुसरे सत्र सुरु	३१ डिसेंबर
६	एक होता कार्व्हर[चरित्र]-विणा गव्हाणकर		१ जानेवारी २०२४	३१ जानेवारी २०२४
७	प्राचीन मराठी वांड.मयाचा इतिहास - ल.रा.नसीराबादकर		१ फेब्रुवारी	२८ फेब्रुवारी
८	भाषाविज्ञान परिचय -डॉ.सं.ग.मालशे		१ मार्च	३१ मार्च
९	भाषाविज्ञान परिचय -डॉ.सं.ग.मालशे , उजळणी		१ एप्रिल	३० एप्रिल

श्री साईबाबा लोक प्रबोधन कला महविद्यालय, वडणेर, ता. हिंगणघाट, जि. वर्धा
अभ्यासक्रमाचे वार्षिक नियोजन - २०२३ -२०२४
वर्ग: बी.ए.भाग I (सेमिस्टर I);विषय: समाजशास्त्र;पेपर १;(समाजशास्त्र विषय आणि संकल्पना)
सहाय्यक प्राध्यापक : डॉ. गणेश एन. बहादे, समाजशास्त्र विभाग

अ. क्रं.	अभ्यासक्रमाचे घटक / उपघटक	नियोजन		अंमलबाजवणी			शेरा	
		अपेक्षित तास	अपेक्षित कालावधी		प्रत्यक्ष तास	प्रत्यक्ष कालावधी		
			पासून	पर्यन्त		पासून		पर्यन्त
1	युनिट क्र.1.संस्कृती आणि समाज							
	1. संस्कृती - अर्थ, व्याख्या आणि वैशिष्ट्ये		०१ जुलै					
	१) संस्कृतीचे प्रकार	04	२०२३					
	२) संस्कृतीचे घटकतत्वे	04						
	३) संस्कृति व्यक्तिमत्व, संस्कृतीचा व्यक्तिमत्वावर प्रभाव	04		३० जुलै				
		10		२०२३				
२.	युनिट- २. सामाजिक संरचना							
	१. समूह-उपसमूह आणि समूह नसलेले, संरचनात्मक मानदंड आणि मूल्ये, भूमिका आणि भूमिका संच, स्थिति आणि स्थिति संच	08	०१ ऑगस्ट					
	२. सामाजिक संरचनेचे वैशिष्ट्ये - सीमा, भूमिकाची रचना, स्नेहाची रचना, शक्ति आणि प्रतिष्ठा, संवाद, नातेसंबंध	08						
	३. सामाजिक संरचनेचे प्रकार - पितरूसत्ताक, सामंतशाही, भांडवलदार वर्ग	08		३० आगस्त				
				२०२३				
३.	युनिट क्र. ३ सामाजिक स्तरीकरण							
	1. सामाजिक भिन्नता आणि सामाजिक स्तरीकरण यांच्यातील भेद	06	०१ सप्टेंबर					
	२. सामाजिक स्तरीकरण अर्थ व व्याख्या, सत्ता आणि सत्तेचे असमान वितरण	08	२०२३					
	३. सामाजिक स्तरीकरणाचे प्रकार- जात, वर्ग आणि लिंग	08		३० सप्टेंबर				
				२०२३				
४.	युनिट - 4 - लिंगाची संकल्पना							
	१) लिंगाची व्याख्या आणि अर्थ, MFLGBTQI+		०१ ऑक्टोबर					
	२) लिंग आणि रचना : भाषा, विश्वास-पुरुष आणि स्त्रीलिंगी, मूल्ये, दृष्टिकोण आणि मापदंड		२०२३					
	३) लिंग आणि रचना : भूमिका, स्थिति आणि सामाजिक ओळख, श्रम विभागणी, मातृसत्ताक आणि पितृसत्ताक			३१ ऑक्टोबर				
				२०२३				

श्री साईबाबा लोक प्रबोधन कला महविद्यालय वडणेर, ता. हिंगणघाट, जि. वर्धा
अभ्यासक्रमाचे वार्षिक नियोजन - २०२३-२०२४
वर्ग: बी.ए.भाग I (सेमिस्टर II);विषय: समाजशास्त्र;पेपर २ ;(समाजशास्त्र संकल्पना आणि सामाजिक प्रक्रिया)
सहाय्यक प्राध्यापक : डॉ. गणेश एन. बहादे, समाजशास्त्र विभाग

अ. क्र.	अभ्यासक्रमाचे घटक / उपघटक	नियोजन		अंमलबाजवणी			शेरा	
		अपेक्षित तास	अपेक्षित कालावधी		प्रत्यक्ष तास	प्रत्यक्ष कालावधी		
			पासून	पर्यन्त		पासून		पर्यन्त
1	युनिट क्र.1. सामाजीकरण घटक - १ सामाजीकरण अ) सामाजीकरणाचा अर्थ, प्रक्रिया आणि महत्व ब) सामाजीकरणाचे माध्यमे, कुटुंब, शिक्षण, धर्म, समन्वयक गट, आणि जनसंवाद माध्यमे क) जात, वर्ग, लिंग आणि धर्म	08 08 08	०१ जानेवारी २०२४	३१ जानेवारी २०२४				
२.	युनिट- २. सामाजिक परिवर्तन - १.संस्कृति, रचना, आणि सामाजिक परिवर्तन - परिवर्तनाचे सांस्कृतिक आणि संरचनात्मक स्त्रोत २) शिक्षण आणि सामाजिक परिवर्तन : वृत्ती, संस्कृती,रचना आणि संधीमध्ये परिवर्तन ३)पाश्चीमात्यीकरण, संस्कृतीकरण, शहरीकरण, बहुसांस्कृतिकता आणि आधुनिकता	07 07 06	१ फेब्रुवारी २०२४	२८ फेब्रुवारी २०२४				
३.	युनिट क्र. ३ सामाजिक चळवळी १) सामाजिक चळवळी, सामूहिक वर्तन आणी सामाजिक चळवळीचा अर्थ २) सामाजिक चळवळीचा प्रकार : क्रांतिकारी, प्रतीक्रांतीवादी, सुधारणा, प्रतिकार, अभिव्यक्ति इत्यादी ३) सामाजिक चळवळीचे कारणे	08 08 08	०१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२४				
४.	युनिट ४. सामाजिक विचलन आणि सामाजिक नियंत्रण १.सामाजिक विचलन आणि अनुरूपता : आर्थ आणि व्याख्या, विचलित वर्तन: कारणे आणि उपाय, अनूचलनात्मक वर्तनाला प्रोत्साहन देणारे घटक (08) २. सामाजिक प्रमानक शून्यता आणि सामाजिक विचलन, सामाजिक रचना आणि सामाजिक विचलन (08) ३. सामाजिक नियंत्रण - अर्थ, व्याख्या आणि साधने, औपचारिक साधने आणि अनौपचारिक साधने (०7)		०१एप्रिल २०२४	३० एप्रिल २०२४				

श्री साईबाबा लोक प्रबोधन कला महाविद्यालय, वडणोर.

अभ्यासक्रमाचे वार्षिक नियोजन - २०२३-२०२४

वर्ग: बी.ए.भाग २ (सेमिस्टर ३);विषय: समाजशास्त्र;पेपर ३;(मुलभूत समाजशास्त्रीय विचार)

सहाय्यक प्राध्यापक : डॉ. गणेश एन. बहादे, समाजशास्त्र विभाग

अ. क्रं.	अभ्यासक्रमाचे घटक / उपघटक	नियोजन		अंमलबाजवणी			शेरा	
		अपेक्षित तास	अपेक्षित कालावधी		प्रत्यक्ष तास	प्रत्यक्ष कालावधी		
			पासून	पर्यन्त		पासून		पर्यन्त
१	युनिट क्र.१. एका अभ्यास विषयाच्या स्वरूपात समाजशास्त्राचा उदय							
	१. प्रबोधन पूर्व युरोपातील परिस्थिती	०५	०१ जुलै २०२३	३१ जुलै २०२३				
	२. बौद्धिक परिस्थिती - प्रबोधन, प्रबोधनाची, कारणे,	०५						
	३. फ्रेंच राज्यक्रांती, औद्योगिक क्रांती	०७						
	४. समाजशास्त्राच्या उदयातील बले- आर्थिक, सामाजिक, राजकीय	०५						
२.	युनिट -२ - समाजशास्त्राचे संस्थापक							
	१. ऑगस्ट कॉम्ट (१७९८-१८५७)	०२						
	अ) जीवन परिचय -		०१ आगष्ट २०२३					
	ब) प्रत्यक्षवाद- अर्थ आणि वैशिष्ट्ये -	०५		३० आगष्ट २०२३				
	क) समाजाचा तीन स्तराचा नियम	०३						
	२.हर्बर्ट स्पेन्सर - (१८२०-१९०३), जीवन परिचय	०२						
	अ. जैविक सावयावी सिद्धांत	०४						
	ब. सामाजिक उत्क्रांतीचा सिद्धांत	०४						
क. सैनिक व औद्योगिक समाज	०४							
३.	युनिट ३. समाजशास्त्राचे संस्थापक							
	१. चार्ल्स कुले (१८६४-१९२९), जीवन परिचय-	०२						
	अ. प्राथमिक समुह - व्याख्या आणि वैशिष्ट्ये	०५	०१ सप्टेंबर २०२३	३० सप्टेंबर २०२३				
	ब. गटाचे महत्व	०५						
	२. ईमाइल दुर्खीम- (१८५८-१९१७)	०२						
	अ) जीवन परिचय							
	ब) आत्महत्येचा सिद्धांत -	०४						
क) धर्म आणि त्याची प्रकारे	०४							
४.	युनिट ४. समाजशास्त्राचे संस्थापक							
	१. कार्ल मार्क्स (१८१८- १८८३) जीवन परिचय	०२						
	अ. भांडवलवाद आणि त्यावरील टीका	०४	१ ऑक्टोबर २०२३					
	ब. वर्ग आणि वर्ग संघर्षाची संकल्पना	०४						
	२. मार्क्स वेबर (१८६४-१९२०) जीवन परिचय	०२						
	अ. सामाजिक क्रियेचे प्रकार	०४						
	ब. सत्तेचे प्रकार	०४			३१ ऑक्टोबर २०२३			
	क. नोकरशाही	०२						

श्री साईबाबा लोक प्रबोधन कला महाविद्यालय, वडणोर.

अभ्यासक्रमाचे वार्षिक नियोजन - २०२३-२०२४

वर्ग: बी.ए.भाग २ (सेमिस्टर ४);विषय: समाजशास्त्र;पेपर 4 ;(मुलभूत समाजशास्त्रीय विचार)

सहाय्यक प्राध्यापक : डॉ. गणेश एन. बहादे, समाजशास्त्र विभाग

अ. क्रं.	अभ्यासक्रमाचे घटक / उपघटक	नियोजन			अंमलबाजवणी			शेरा
		अपेक्षित तास	अपेक्षित कालावधी		प्रत्यक्ष तास	प्रत्यक्ष कालावधी		
			पासून	पर्यन्त		पासून	पर्यन्त	
1	युनिट क्र.1. भारतातील जातीचे सैद्धांतिक मूळ :							
	१. बी. आर. आंबेडकर : जातीच्या उत्पत्तीचा सिद्धांत आणि त्यावरील टीकात्मक परीक्षण	१२	०१ जानेवारी २०२४	३१ जानेवारी २०२४				
	२. जि. एस. धुरये : जातीचे वैशिष्ट्ये आणि उप-जातीचा उदय	१२						
२.	युनिट -२ - भारतीय दृष्टिकोनातून सामाजिक परिवर्तन							
	१) एम. एन. श्रीनिवास : प्रभावी जाती - आर्थ आणि परिणाम, संस्कृतीकरण-सामाजिक परिवर्तनाचा एक घटक, गतिशीलता आणि विकास	१२	०१ फेब्रुवारी २०२४	२८ फेब्रुवारी २०२४				
	२) डी. पी. मुखर्जी : ऐतिहासिक दृष्टीवाद , भारतीय परंपरा आणि सामाजिक परिवर्तन	१०						
३.	युनिट ३. भारतीय समाज आणि समकालीन परिवर्तन							
	१) आर. के. मुखर्जी :							
	१) मूल्य	१२	०१ मार्च २०२४					
	२) प्रतीके, व्यक्तिमत्व परिवर्तन							
	२) एस. सी. डुबे : जीवन परिचय	१२						
	१) अंधुनिकतेमधील मूल्ये,							
	२) आधुनिकता,							
	३) भारतीय समाज आणि सामाजिक परिवर्तन			३१ मार्च २०२४				
४.	युनिट ४. भारतातील लिंग आणि समाज							
	१) ताराबाई शिंदे :	१२						
	अ) भारतीय समाजातील पुरुष प्रधानता आणि महिला		१ एप्रिल २०२४					
	२) म. जोतिराव फुले आणि सावित्रीबाई फुले :	१२						
	अ) स्त्री शिक्षण आणि स्त्रियांचा अधिकार			३० एप्रिल २०२४				

श्री साईबाबा लोक प्रबोधन कला महविद्यालय, वडणेर, ता . हिंगणघाट, जि . वर्धा.

अभ्यासक्रमाचे वार्षिक नियोजन – २०२३ -२०२४

वर्ग: बी.ए.भाग III (सेमिस्टर V);विषय:समाजशास्त्र;पेपर ५(भारतीय समाज: संरचनात्मक प्रश्न)

सहाय्यक प्राध्यापक : डॉ. गणेश एन. बहादे, समाजशास्त्र विभाग

अ. क्रं.	अभ्यासक्रमाचे घटक / उपघटक	नियोजन			अंमलबाजवणी			शेरा
		अपेक्षित तास	अपेक्षित कालावधी		प्रत्यक्ष तास	प्रत्यक्ष कालावधी		
			पासून	पर्यन्त		पासून	पर्यन्त	
1	युनिट 1. भारतीय समाज, संरचना आणि विषमता		०१ जुलै					
	अ. जात: विषमतेची संरचना आणि भेदभाव	०५	२०२३					
	ब. अनुसूचित जाती आणि इतर मागास्वर्गीयांच्या समस्या	०५						
	क.अनुसूचित जातीकरिता संविधानात्मक तरतुदी	०५		३० जुलै				
	ड. इतर मागासवर्गीय करिता मंडल आयोग	०५		२०२३				
२.	युनिट २. समकालीन भारतातील कुटुंब							
	अ. पिढीअंतर्गत आणि आन्तरपिढीय संघर्ष – अर्थ, कारणे व त्यावरील उपाय	१०	१ ऑगस्ट					
	ब. हुडा, घटस्फोट आणि घरगुती हिंसा- अर्थ, कारणे व उपाय	१०	२०२३	३० ऑगस्ट				
	क. वृद्धांच्या समस्या	०४		२०२३				
३.	युनिट ३. भारतातील आदिवासींचे प्रश्न आणि समस्या							
	अ.आदिवासींच्या समस्या- शिक्षण, विकास व शेतीच्या समस्या	१०	०१ सप्टेंबर					
	ब.सामाजिक गतिशीलता आणि परिवर्तन – हिंदुकरण	०८	२०२३					
	क.आदिवासींमधील आरक्षण ५व्या अनुसूचीतील तरतुदी, पेसा आणि जंगल कायदे	०७		३० सप्टेंबर				
४.	युनिट ४. भारतातील ग्रामीण समुदाय							
	अ. स्थलांतर- करणे आणि परिणाम	०६	०१ ऑक्टोबर					
	ब. बेरोजगार – कारणे आणि परिणाम	०६	२०२३					
	क. शेतकऱ्यांच्या आत्महत्या आणि त्याचा कुटुंबावरील परिणाम	०६		३१ ऑक्टोबर				
				२०२३				

श्री साईबाबा लोक प्रबोधन कला महाविद्यालय, वडणे.
अभ्यासक्रमाचे वार्षिक नियोजन - २०२३-२०२४
वर्ग: बी.ए.भाग III (सेमिस्टर ६); विषय: समाजशास्त्र; पेपर ६ (भारतीय समाज: संरचनात्मक प्रश्न)
सहाय्यक प्राध्यापक : डॉ. गणेश एन. बहादे, समाजशास्त्र विभाग

अ. क्र.	अभ्यासक्रमाचे घटक / उपघटक	नियोजन			अंमलबा	
		अपेक्षित तास	अपेक्षित कालावधी		प्रत्यक्ष तास	प्रत्यक्ष पासून
			पासून	पर्यन्त		
1	घटक : १ - समकालीन भारतातील शिक्षण अ) भारतातील विविध समुदायामधील शैक्षणिक दर्ज	05	०१ जानेवारी २०२४	३१ जानेवारी २०२४		
	ब) भारतामधील शिक्षणातील लिंग, पूर्वग्रह : स्त्री शिक्षणास अडथळा	05				
	क) अनुसूचित जाती, जमाती आणि इतर मागासवर्गांतील शिक्षणाच्या समस्या आणि ते सोडविण्यासाठी उपाय	06				
	ड) इतर मागासवर्गांकरिता मंडल आयोग	06				
२.	युनिट २. विस्थापन आणि पुनर्वसन					
	विस्थापन आणि पुनर्वसन	10	१ फरवरी २०२४	२८ फेब्रुवारी २०२४		
	अ) विस्थापन : अर्थ, कारणे आणि परिणाम	10				
	ब) पुनर्वसन : संकल्पना, समस्या आणि नियोजन					
३.	युनिट ३. असहनशीलता, दंगा आणि गुन्हा					
	अ) जात, धार्मिक आणि सांस्कृतिक असहनशीलता	०५	०१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२४		
	ब) सांप्रदायिक दंगे, जाती आणि वांशिक संघर्ष	०५				
	क) स्त्रिया आणि सीमांत समूह यांच्या विरोधातील हिंसा आणि गुन्हा	०५				
	ड) असहनशीलता, दंगे आणि गुन्हा यास प्रतिबंध करणारे उपाय	०७				
४.	युनिट ४. भ्रष्टाचार					
	अ) भ्रष्टाचार : अर्थ, व्याख्या आणि प्रकार	०६	०१ एप्रिल २०२४	३० एप्रिल २०२४		
	ब) भ्रष्टाचार कमी करण्याचे घटक	०६				
	क) भ्रष्टाचार रोखण्याचे उपाय	०६				

Principal
Shri Saibaba Lok Prabodhan
Arts College, Wadner